

GULDBORGSUND

Jens Christian Bom F Brædder
Sakskøbingvej 15
4880 Nysted

CVR nr. 15379782

FØLGEBREV TIL MILJØTILLADELSE

30-10-2019

Guldborgsund kommune har den 19. august 2019 modtaget ansøgning om miljøtilladelse til ændring af husdyrholdet på ejendommen Vestermark 17, 4891 Toreby L..

Der er ansøgt om følgende på landbrugsbedriften:

Der ønskes at komme over på de nye regler, hvor produktionen er bundet op på arealet og ikke antal dyr i et givet vægtinterval, endvidere ønskes der fleksibilitet til at skifte mellem smågrise og slagtesvin.

Ansøgningen er fremsendt via Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem, husdyrgodkendelse.dk og har skemanr. 213703. Det er version nr. 2 fra den 26. august 2019, som har dannet grundlag for miljøgodkendelsen.

Afgørelse

I henhold til § 16 b i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. har Guldborgsund Kommune besluttet at meddele miljøtilladelse til det ansøgte. Vilkårene og de grundlæggende vurderinger fremgår af vedlagte miljøtilladelse.

Offentliggørelse

Afgørelsen offentliggøres den 30. oktober 2019 på Miljøstyrelsens hjemmeside for Digital Miljø Administration, DMA.mst.dk.

GULDBORGSUND KOMMUNE

CENTER FOR TEKNIK & MILJØ
NATUR
PARKVEJ 37
4800 NYKØBING F.
WWW.GULDBORGSUND.DK

SAGSNR. 19/13488
SAGSBEHANDLER:
METTE WOLTERS
DIR +45 54732006
MEWOL@GULDBORGSUND.DK

CVR NR. 29 18 85 99

TELEFONTIDER
MAN – ONS KL. 9.00 – 15.00
TORS KL. 9.00 – 17.00
FRE KL. 9.00 – 12.00

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Hvis der indgives klage over afgørelsen fra anden side, vil du og din eventuelle konsulent blive orienteret herom.

Klagefrist

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt ansøger og offentliggjort på DMA (Digital MiljøAdministration) link: <https://dma.mst.dk/>. Ved offentlig bekendtgørelse regnes fristen altid fra bekendtgørelsen.

En eventuel klage skal være korrekt indgivet via Klageportalen og tilgængelig for Guldborgsund kommune i Klageportalen senest den 27. november 2019.

Hvem kan klage

Afgørelser kan påklages af ansøger, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig individuel interesse i sagens udfald jf. husdyrbruglovens §§ 84-87.

Hvordan klager man

Klage skal ske ved brug af digital selvbetjening til Miljø- og Fødevareklagenævnet via Klageportalen på ét af følgende links <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet>, <https://www.borger.dk/> eller <https://indberet.virk.dk/>. Søg efter "Klageportal" ved brug af de to sidstnævnte links. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske via Klageportalen.

Klagen sendes gennem Klageportalen automatisk til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afviser en klage, der ikke er indgivet via digital selvbetjening på Klageportalen. Nævnet kan dog undlade at afvise en klage, hvis der er særlige forhold, der berettiger fritagelse for brug af digital Klageportal.

Hvis du ønsker, at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Guldborgsund Kommune, på mail: teknik@guldborgsund.dk, telefon 5473 1000 eller ved at sende et brev til Guldborgsund Kommune, Center for teknik og Miljø, Parkvej 37, 4800 Nykøbing F. Kommunen videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes. Husk at søge i meget god tid, så ansøgningen kan nå at blive behandlet inden klagefristen udløber.

Klagegebyr

Når du klager skal du betale et klagegebyr, før at klagen betragtes som korrekt indgivet. Gebyret er på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen i forbindelse med oprettelse af klagen. Du kan finde yderligere vejledning om gebyrordningen på Klageportalen på følgende link: <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet>.

Virkning af at der klages

Klage over afgørelsen har ikke opsættende virkning, med mindre klagemyndigheden (Miljø- og Fødevareklagenævnet) bestemmer andet. Dette betyder, at afgørelsen kan udnyttes, og ikke behøver at afvente en afgørelsen i klagenævnet. Udnyttelse af påklaget afgørelse er for ejers egen regning og risiko.

Eventuel domstolsprøvelse

Fristen for et eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder efter at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen fra bekendtgørelsen.

Med venlig hilsen

Mette Wolthers
Teknikumingeniør

Kopi til:

- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Sjælland, Rolighed 7, 2., 4180 Sorø, via E-mail: sjl@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, via E-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup, via E-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, via E-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N., via E-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, via E-mail: dnguldborgsund-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, via E-mail: natur@dof.dk
- DOF Storstrøm, v/ formand Bo Kayser, Pilevej 2, 4773 Stensved, E-mail: guldborgsund@dof.dk og kontakt@dofstor.dk

Kopi til orientering

- Hanne Hoffmann, Gråklær Landbrug A/S via hachr@graakjaer.dk

Guldborgsund Kommune er underlagt Persondataforordningen. Vi skal derfor give dig en række oplysninger om vores behandling af personoplysninger og dine rettigheder som registreret. Du kan læse mere herom på www.guldborgsund.dk/oplysningspligten. I fysiske breve er indholdet vedlagt.

GULDBORGSUND

§ 16 B MILJØTILLADELSE

§ 16B MILJØTILLADELSE TIL SVINEBESÆTNINGEN PÅ
VESTERMARK 17, 4891 TOREBY L.

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	RESUME, VURDERING OG AFGØRELSE	4
1.1	Baggrund	4
1.2	Datablad	6
1.3	Resume	7
1.4	Afgørelse	8
2	VILKÅR FOR MILJØTILLADELSE.....	10
2.1	Generelle forhold.....	10
2.2	Lokalisering og planmæssige forhold	10
2.3	Dyrehold, staldanlæg og drift	10
2.4	Nabopåvirkning	12
2.5	Gødningsproduktion og -håndtering	13
2.6	BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT) OG BEGRÆNSENDE FORANSTALTNINGER	14
2.7	Egenkontrol og dokumentation	14
2.8	Husdyrbrugets ophør	14
2.9	Generelle bemærkninger	14
3	MILJØTEKNISK BESKRIVELSE, BEGRUNDELSE OG VURDERING	17
3.1	Generelle forhold.....	17
3.2	Lokalisering og planmæssige forhold	17
3.3	Dyrehold, staldanlæg og drift	20
3.4	Forurening og gener fra husdyrbruget	28
3.5	Gødningsproduktion og -håndtering	35
3.6	Bedst tilgængelig teknik (BAT) og begrænsende foranstaltninger	37
3.7	Egenkontrol og Dokumentation.....	39
3.8	Alternative løsninger og 0-alternativ.....	39
3.9	Husdyrbrugets ophør	39
3.10	Høringer.....	39
4	SAMLET VURDERING OG KONKLUSION	40
5	BILAG	40

1 RESUME, VURDERING OG AFGØRELSE

1.1 BAGGRUND

Ansøgning

Guldborgsund Kommune har den 27. marts 2019 modtaget ansøgning fra Jens Christian Brædder om miljøtilladelse til svineproduktionen på Vestermark 17, 4891 Toreby L. med CVR-nr. 15379782. Ansøgningen er indkommet via det elektroniske ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk og har skema nr. 211044. Dette skema er efter dialog med kommunen trukket tilbage og 19.08.2019 er ny ansøgning med skema nr. 213703 indsendt. Det er version 2 af skema nr. 213703, indsendt den 26.08.2019, der ligger til grund for miljøtilladelsen.

Ansøger ønsker at eksisterende staldafsnit overgår til de nye regler, hvor der tages udgangspunkt i m² produktionsareal, samt at der kan skiftes mellem produktion af smågrise og slagtesvin.

Lovgivning

Med de nye godkendelse- og tilladelsesregler fra 1. august 2017 skal produktionen ikke længere bindes op på antal dyreenheder eller antal dyr. Nu skal godkendelser og tilladelser gives til at bestemt antal m² produktionsareal, et specifikt staldsystem og dyretype/dyretyper, samt m² gødningsoverflade.

Produktionsarealet er det areal, hvorpå dyrene kan opholde sig og har mulighed for gødningsafsætning, dvs. areal, hvor dyrene kan stå, gå, ligge m.v., i fast placerede husdyranlæg, herunder stalde og andre bygninger, indretninger m.v. med fast bund eller lign. Servicerum, gangarealer, stiafskillelser, arealer med nakkebomme, foderautomater, krybber, foderborde m.v., hvor dyrene ikke kan opholde sig og/eller ikke har mulighed for gødningsafsætning, medregnes således ikke.

Med de nye rammer for godkendelse opnås fleksibilitet i produktionen idet f.eks. slagtesvinenes vægtinterval frit kan ændres, der kan skiftes mellem slagtesvin og

smågrise, og antallet af svin, der produceres på det godkendte produktionsareal, kun er begrænset af dyrevelfærdskravene.

I ansøgningen er der angivet hvor mange m² produktionsareal samt hvilke stald- og dyretype, der skal være i den enkelte stald. Samtidig er der angivet antal m² gødningsoverflade, samt lagertype for gødningsopbevaringen.

Tidligere godkendelser

Den nuværende produktion på Vestermark 17 er fastlagt på baggrund af VVM screening i forbindelse med udvidelse af stalden i 2005. Produktionen på Vestermark 17 har ikke tidligere været miljøgodkendt.

Samdrift med andre husdyrbrug

Ansøger ejer og driver en anden svineejendom, Sakskøbingvej 15, 4880 Nysted. De 2 bedrifter kan drives uafhængigt af hinanden og ligger med en indbyrdes afstand på 9 km i luftlinje. Det er derfor vurderet, at der ikke er tale om samdrift, men at ejendommene skal miljøgodkendes hver for sig.

1.2 DATABLAD

Titel:	§ 16b miljøtilladelse til svinebesætning på Vestermark 17, 4891 Toreby L.
Godkendelsen omfatter:	1.500 m ² produktionsareal til slagtesvin (delvis spaltegulv 25-49% fast gulv) eller smågrise (toklimastald, delvis spaltegulv). 665 m ² gylleoverflade, med naturligt flydelag.
Dato ikrafttrædelse:	30.10.2019
Bedriftens adresse:	Vestermark 17, 4891 Toreby L.
CVR-nr.	15379782
CHR-nr.:	16516
Ejendomsnummer:	376-0007187
Matr.nr. og ejerlav:	35 Flintinge By, Toreby m.fl.
Bedriftens ejer og ansøger:	Jens Chr. Brædder, Sakskøbingvej 15, 4880 Nysted
Konsulent:	Nina Gamby og Hanne Hoffmann Christensen, Gråkjær, Fabersvej 15, 7500 Holsterbro, ng@graakjaer.dk / hachr@graakjaer.dk
Tilsynsmyndighed:	Guldborgsund Kommune, Center for Teknik & Miljø, Parkvej 37, 4800 Nykøbing F.
Forhøring af ejer og konsulent:	8. oktober – 14. oktober 2019
Nabo/partshøring i perioden:	15. oktober – 29. oktober 2019
Godkendelsesdato:	30. oktober 2019
Afgørelse annonceret:	30. oktober 2019
Klagefrist udløber:	27. november 2019
Søgsmålsfristen udløber:	30. april 2020
Retsbeskyttelse udløber:	30. oktober 2027

1.3 RESUME

Miljøtilladelsen indeholder en miljøteknisk beskrivelse af produktionen samt kommunens vurderinger og bemærkninger til dens miljømæssige påvirkninger af naturen, miljøet, landskabet og omkringboende.

Ansøgt projekt

Der søges om 1.500 m² produktionsareal og 665 m² gylleoverflade. Der sker ingen fysiske ændringer af produktionsareal eller gyllebeholder. Dog er det nuværende produktionsareal på 1.297 m², mens der søges om 1.500 m². De 1.500 m² er staldens brutto areal, mens de 1.297 m² er efter fraregning af gang, stiadskillelser m.m. Den nuværende produktion er slagtesvin, mens der søges om fleksibilitet i dyretypen, så der frit kan skiftes mellem slagtesvin og smågrise.

Påvirkning af miljø, natur og landskab

I henhold til de gennemførte beregninger i husdyrgodkendelse.dk, kan det ansøgte gennemføres uden, at beskyttelsesniveauerne udstukket i lovgivningen overskrides.

Ved overholdelse af de vilkår, som miljøtilladelsen er betinget af, er det endvidere Guldborgsund Kommunes vurdering, at de beskyttede naturområder, med tilhørende plante- og dyrearter incl. bilag IV-arter omkring staldanlægget, ikke vil blive væsentligt påvirket som følge af den ansøgte produktion. Samme vurdering er foretaget med hensyn til mulig påvirkning af øvrige følsomme naturområder incl. Natura 2000 områder.

Vand- og Natura 2000 planerne blev vedtaget i december 2011.

Vandområdeplanerne for 2015-21 er vedtaget i juli 2016.

De seneste Natura 2000-planer er gældende for 2016-2021.

Det fremgår af planerne, at kommunerne ikke skal skærpe kravene i husdyrgodkendelser ud over de fastlagte beskyttelsesniveauer vedr. næringsstoffer for at opfylde kravene i Vand- og Natura 2000-planerne.

Der skal som hidtil gennemføres en konkret vurdering af de enkelte ansøgninger i forhold til, om de vil kunne påvirke et vandområde eller Natura 2000-område væsentligt.

Med udgangspunkt i, at der ikke etableres nye anlæg, er det vurderet, at det ansøgte ikke ødelægger/slører områdets landskabsformer eller er i strid med kulturelle interesser i området.

Eventuelle nabogener

Efter Guldborgsund Kommunes vurdering vil det ansøgte ikke give anledning til væsentlige påvirkninger af omkringboende naboer. I denne vurdering indgår faktorer som eksempelvis lugt, transport, støj, fluer og det samlede visuelle indtryk af bedriften.

BAT og IE-direktiv

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen¹ omfatter implementering af dele af et IE-direktiv "Direktivet om industrielle emissioner m.v." fra EU.

¹ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug nr. 718 af 08.07.2019

Da bedriften har en ammoniakemission på over 750 kg NH₃-N (ammoniak) pr. år, skal der foretages en vurdering af om bedriften kan overholde BAT-niveauet for ammoniakemissionen. Der udover skal der ikke ses på BAT. Da BAT vurderingen viser at den ansøgte produktion overholder BAT-niveauet udelukkende via det eksisterende staldsystem er der ikke fastsat specifikke vilkår i miljøtilladelsen, som sikrer reduktion af ammoniakemissionen ved anvendelse af BAT.

Da bedriften har en ammoniakemission på under 3.500 kg NH₃-N pr. år og under 2.000 stipladser til slagtesvin er den ikke omfattet af IE-direktivet.

Miljøkonsekvensrapport

Da miljøtilladelsen meddeles på baggrund af § 16 b, er der ikke krav om miljøkonsekvensrapport udarbejdet af ansøger/ansøgers konsulent.

Konklusion

Guldborgsund Kommune vurderer, at bedriften har truffet de nødvendige foranstaltninger til forebyggelse og begrænsning af forurening fra bedriftens anlæg. Samlet er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at der kan meddeles miljøtilladelse til den ansøgte ændring af bedriften, uden at det medfører væsentlige virkninger på miljøet eller omkringboende. Dette er naturligvis vurderet på baggrund af, at de givne forudsætninger og vilkår i godkendelsen overholdes.

1.4 AFGØRELSE

Guldborgsund Kommune meddeler hermed miljøtilladelse til følgende produktionsarealer og gødningsoverflader på Vestermark 17, 4891 Toreby L, CVR nr. 15379782:

- 1.500 m² produktionsareal til slagtesvin (delvis spaltegulv 25-49% fast gulv) eller til smågrise (Toklimastald, delvis spaltegulv).
- 665 m² gylleoverflade, med naturligt flydelag.

Miljøtilladelsen meddeles i henhold til husdyrbruglovens § 16 b.

Den samlede ammoniakemission fra det godkendte produktionsareal og gødningsoverflade bliver jf. husdyrgodkendelse.dk på 3.116 kg NH₃-N/år.

Guldborgsund kommune meddeler miljøtilladelse til det ansøgte, da det vurderes, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik. Samtidig er det vurderet, at bedriften i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Miljøtilladelsen er baseret på oplysninger i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og supplerende oplysninger givet i sagsforløbet.

På baggrund af dette er der stillet en række vilkår i miljøtilladelsen. Hvor intet andet er nævnt træder vilkårene i kraft ved tilladelsens ibrugtagning.

Miljøtilladelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelser/ændringer i produktionsarealet, herunder staldafsnit og gødningsopbevaringsanlæg eller ændres på dyreholdets sammensætning ud over det godkendte, før ændringen er anmeldt og godkendt af Guldborgsund kommune.

Udnyttelse og kontinuitet

Miljøtilladelsen skal være udnyttet inden 6 år fra godkendelsen er meddelt. Godkendelsen anses for udnyttet, så snart der ændres i dyreholdet jf. de nye fleksible regler. Det kan f.eks. være ændring af vægtinterval for slagtesvin fra det nuværende tilladte vægtinterval fra 30 – 102 kg.

Hvis den meddelte miljøtilladelse ikke har været udnyttet helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år, betragtes det som kontinuitetsbrud jf. § 59 a i husdyrbrugloven. Der opstår dog først kontinuitetsbrud, hvis produktionen/den driftsmæssige udnyttelse kommer under 50 % af den mulige produktion jf. dyrevelfærdsreglerne på mindre end 25 % af det samlede godkendte produktionsareal.

2 VILKÅR FOR MILJØTILLADELSE

Denne miljøtilladelse meddeles på nedenstående vilkår. Konkrete bestemmelser i lovgivningen og bekendtgørelser, som generelt er gældende for alle husdyrbrug, er ikke stillet som vilkår for tilladelsen.

2.1 GENERELLE FORHOLD

1. Bedriften skal placeres, indrettes og drives som oplyst i ansøgningsmaterialet, den miljøtekniske beskrivelse og vurdering, samt de stillede vilkår.
2. Alle, der arbejder på bedriften, skal være bekendt med vilkårene i miljøtilladelsen.
3. Guldborgsund kommune skal orienteres om ændringer i ejerforhold eller ændring af driftsansvarlig, samt ved ophør af husdyrproduktionen. Orienteringen skal ske senest 14 dage efter eventuel ændring.

2.2 LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

Ingen vilkår

2.3 DYREHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

Produktionens omfang

4. Produktionen skal ske med staldindretning, antal m² og dyretype i de enkelte staldafsnit som beskrevet i nedenstående tabel:

Tabel 1: Staldafsnit.

Stald	Staldtype	Areal m ²	Produk- tions- areal m ²	Dyretype
Stald 1	Delvis spaltegulv 25-49 % fast gulv	1.996	1.500	Slagtesvin el. smågrise
I alt		1.996	1.500	

Rengøring

5. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres, at stier inkl. gulve holdes tørre, samt at stalde, ventilations- og fodringsanlæg holdes rene.
6. Det skal til stadighed tilstræbes, at udendørsarealer samt opbevaringsanlæg til foder og husdyrgødning er ryddelige og renholdte.

Energi- og vandforbrug

7. Staldventilatorer og andre mekaniske anlæg (mølleri, foderanlæg) skal drives, vedligeholdes og renholdes i henhold til producentens anvisninger, således at unødigt støj og el-forbrug undgås. Anlæggene skal dog som minimum rengøres én gang årligt. Eftersyn og rengøring skal noteres i driftsjournal/egenkontrol.

8. Drikkevandssystemerne skal drives og vedligeholdes således, at unødigt spild undgås.
9. Der skal årligt udarbejdes en opgørelse over det foregående års forbrug af dieselolie/fyringsolie, elektricitet og vand. Eventuelle væsentlige udsving i forbruget i forhold til det/de foregående år skal forklares i opgørelsen, og der skal redegøres for gennemførte tiltag til at reducere forbruget. Opgørelsen skal forevises eller fremsendes til Guldborgsund Kommune på anmodning.

Spildevand

10. Alt vand fra vask af stalde, inventar samt foderrekvisitter og lignende skal føres til gyllebeholder eller anden godkendt opsamlingsbeholder.
11. Befæstede arealer omkring bedriftens bygninger skal altid holdes rene for affald, foderrester, gødning m.v., således at der ikke er risiko for udvaskning af organisk materiale og næringsstoffer til vandløb, grøfter og dræn m.v.

Affald

12. Dokumentation for korrekt bortskaffelse af farligt affald skal opbevares i 5 år og forevises eller fremsendes til Guldborgsund Kommune efter anmodning.
13. Kasseret foder og oprensede foderrester skal opbevares på fast bund og overdækkes med plast eller tilføres gyllebeholder.

Råvarer, hjælpestoffer og kemikalier

14. Smøreolier og lignende olieprodukter skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening.
15. Såfremt der på bedriften anvendes flydende handelsgødning skal det opbevares i tanke på tætbelægning med afløb til gyllebeholder eller anden opsamlingsbeholder.

Beredskabsplan

16. Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på bedriften, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være kendt af, samt tilgængelig og synlig for bedriftens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.
17. Virksomhedens beredskabsplan skal løbende vedligeholdes, og oplysningerne i den skal altid være opdateret. Planen skal revideres årligt eller efter behov for tilretning/ændring af procedurer i forbindelse med uheld.
18. Senest tre måneder efter denne miljøtilladelse er trådt i kraft, skal der indsendes kopi af bedriftens beredskabsplan. Planen, som skal godkendes af Guldborgsund Kommune, skal som minimum indeholde:

- Procedure, som beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe forurening fra ulykker/uheld og begrænse forureningens udbredelse.
 - Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres, hvornår og hvordan.
 - Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
 - En opgørelse over materiel, der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, og kan anvendes i forbindelse med afhjælpende, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.
19. Forurening som følge af driftsuheld, hærverk eller lignende skal hurtigst muligt meddeles til Guldborgsund Kommune og der skal udarbejdes en redegørelse. Redegørelsen skal beskrive uheldets omfang og indsatsen mod miljømæssige skader, samt beskrive forebyggende foranstaltninger, der begrænser risikoen for lignende uheld. Uden for normal åbningstid kan miljøvagten og/eller beredskabet kontaktes på telefon 114. Uanset kontakt til miljøvagt/beredskab skal Guldborgsund Kommune kontaktes først kommende hverdag efter forureningen.

2.4 NABOPÅVIRKNING

Lugt

20. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener fra stald og gødningsoplag, der vurderes at være væsentlig større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen kræve, at der foretages undersøgelse af mulige tiltag for at begrænse lugtgenerne. Evt. udgifter til undersøgelsen påhviler ejer.
21. Omrøring af gyllen skal koncentrerer over så kort tid som muligt, dvs. nogle få uger om året, således at lugtgenerne er så kortvarige som muligt.
22. Flydelaget på gyllebeholderen skal reetableres umiddelbart efter omrøring og/eller pumpning af gylle fra gyllebeholder, evt. ved tilsætning af snittet halm, let klinker eller lignende. Ved pumpning af gylle fra en beholder i flere dage i træk, skal reetableringen først ske, når sidste pumpning er afsluttet.

Fluer og skadedyr

23. Der skal på bedriften foretages en effektiv fluebekæmpelse. Bekæmpelsen skal som minimum være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Transport

24. Transport af dyr, foder og gylle til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel og som hovedregel ske på hverdage mellem 7.00 og 18.00.

Støj

25. Svinebedriftens bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) må i intet punkt i skel til nabobeboelse overstige nedenfor anførte værdier:

Tabel 2: støjgrænser

DAG		
Mandag - fredag	Kl. 07.00 - 18.00	55 dB(A) (8 timer)
Lørdag	Kl. 07.00 - 14.00	55 dB(A) (7 timer)
Lørdag	Kl. 14.00 - 18.00	45 dB(A) (4 timer)
Søn- og helligdage	Kl. 07.00 - 18.00	45 dB(A) (8 timer)
AFTEN		
Alle dage	Kl. 18.00 - 22.00	45 dB(A) (1 timer)
NAT		
Alle dage	Kl. 22.00 - 07.00	40 dB(A)* (½ timer)

*Støjniveauets maksimalværdi - målt ved tidsvægtning fast - må ikke overstige 55 dB(A).

Tallene i parentes angiver midlingstiden i den pågældende periode.

26. Hvis Guldborgsund Kommune finder det nødvendigt, skal bedriften for egen regning dokumentere, at grænseværdierne for støj er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan det højst pålægges bedriften at få foretaget en støjmåling/-beregning om året. Dokumentation skal sendes til Guldborgsund Kommune sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Bedriftens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder uden for bedriftens skel og under de mest støjbelastede driftsforhold, eller efter anden aftale med Guldborgsund Kommune.

Støv fra anlæg og maskiner

27. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for bedriftens anlæg. Det er Guldborgsund Kommune der vurderer om evt. støvgener er væsentlige.

Lys

28. Ved indretning og drift af bedriften skal det sikres, at naboer ikke bliver generet af lys fra vinduer, porte, køretøjer og lignende.

2.5 GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDTERING

Gødningstyper og mængder

29. Husdyrgødningen fra samtlige staldafsnit skal håndteres som gylle.

Flydende husdyrgødning

30. Bedriften skal til stadighed kunne dokumentere, at den råder over opbevaringskapacitet for husdyrgødning svarende til mindst 9 måneders produktion.

31. Bedriften har maksimalt tilladelse til 665 m² overfladeareal på gødningsopbevaringsanlæg.
32. Der skal anvendes gyllevogn med egen påmonteret pumpe og returløb eller alternativt skal der være etableret læsseplads med afløb til pumpesump. Før pumpning fra gyllebeholderne skal pumpesumpen tømmes for eventuelt regnvand. På dage med udpumpning fra gyllebeholderne skal læssepladsen og pumpesump renses og tømmes for eventuelt spild ved arbejdsdagens ophør. Alt vaskevand eller spild pumpes op i gyllebeholder eller gyllevogn.
33. En eventuel læsseplads skal overholde kravene jf. Landbrugets Byggeblad for læsseplads for gyllevogne.
34. Ved enhver overpumpning mellem gyllebeholder og -vogn skal der være opsyn med overpumpningen.

Zink til smågrise

35. Evt. anvendelse af receptpligtig medicinsk zink til smågrisene skal oplyses til tilsynsmyndigheden. Samtidig skal det oplyses, hvor stor procentdel af gyllen i gyllebeholderen, der stammer fra smågrise, der får receptpligtig medicinsk zink.

2.6 BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT) OG BEGRÆSENDE FORANSTALTNINGER

Ingen vilkår.

2.7 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

Dokumentation

36. Nedenfor præciseres hvilke type af dokumentation, bedriften skal præsentere. Denne dokumentation skal opbevares i mindst 5 år. Kommunen skal ved tilsyn og kontrol have adgang til al den nævnte dokumentation.
 - Til dokumentation for vilkår vedrørende affaldshåndtering er overholdt, skal der opbevares dokumentation for korrekt bortskaffelse.
 - Evt. dokumentation for hvor stor procentdel af gyllen, der stammer fra smågrise, der får medicinsk zink.
 - Logbog/-bøger der viser:
 - Autoriseret service på ventilationsanlæg og andre mekaniske anlæg.
 - Evt. driftsuheld med konsekvenser for det omgivende miljø, og andre væsentlige uregelmæssigheder i driften.
 - Årligt forbrug af diesel, vand og el, med forklaring på evt. væsentlige udsving.

2.8 HUSDYRBRUGETS OPHØR

Ingen vilkår.

2.9 GENERELLE BEMÆRKNINGER

Udover ovenstående vilkår er der en række love, bekendtgørelser, samt kommunale regulativer, som driften og indretningen af bedriften skal være i overensstemmelse med. Listen er ikke fuldstændig, men kun en opremsning af de regler, der erfaringsmæssigt hyppigst bliver overset.

Opmærksomheden henledes specielt på:

- Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., som fastlægger, at enhver ændring af drift og / eller indretning af husdyrbruget, der kan medføre forøget forurening, skal godkendes inden ændringen gennemføres. Det er Guldborgsund Kommune, der er godkendelsesmyndigheden og som afgør, om en ændring er godkendelsespligtig.
- Jf. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., § 59 a bortfalder denne miljøtilladelse, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter meddelelsen.
- Jf. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv., § 59 a vil en manglende udnyttelse af hele eller dele af godkendelsen i 3 på hinanden følgende år medføre et varigt bortfald af den ikke udnyttede del. Det vil sige hvis dyreholdet ligger under det i denne godkendelse maksimale tilladte i 3 år, er det ikke tilladt at hæve dyreholdet igen uden fornyet ansøgning og miljøtilladelse. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving eller eksempelvis sygdomsudbrud, betragtes som kontinuitetsbrud. Udnyttelse anses for at foreligge, når mindst 25% af det tilladte eller godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssigt udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50% af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.
- Jf. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv., § 40 stk. 1 følger der med denne miljøtilladelse 8 års retsbeskyttelse. Kommunen kan dog ved særlige tilfælde meddele forbud eller påbud før der er forløbet 8 år jf. § 40 stk. 2.
- Jf. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv., § 39 kan kommunen påbyde afhjælpende foranstaltninger, hvis produktionen/driften medfører væsentlig mere forurening end forudset ved meddelelse af denne godkendelse. Kan ulemperne ikke afhjælpes, kan kommunen nedlægge forbud mod drift af virksomheden eller aktiviteten.
- Bekendtgørelse nr. 760 af 30.07.2019 om miljøregulering af dyrehold og opbevaring og anvendelse af gødning's krav omkring opbevaring og anvendelse af husdyrgødning.
- Kravet om kontrol af gyllebeholdere jf. bekendtgørelse nr. 1322 af 14.12.2012.
- Affaldsbekendtgørelse nr. 224 af 08.03.2019 som blandt andet pålægger erhvervsvirksomheder at kildesortere deres affald, og sikre at væsentlige del af deres genanvendelige affald bliver genanvendt.
- Affaldsbekendtgørelse nr. 224 af 08.03.2019 som blandt andet forbyder private og erhvervsvirksomheder at afbrænde affald.

- Guldborgsund Kommunes forskrift for opbevaring og håndtering af farligt affald og kemikalier.
- Bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter, nr. 1686 af 18.12.2018.
- Vejledning om forebyggelse og bekæmpelse af rotter af 01.01.2015
- Bekendtgørelse nr. 558 af 01.06.2011 om opbevaring mm. af døde produktionsdyr.
- Bekendtgørelse nr. 1611 af 10.12.2015 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.
- Bekendtgørelse nr. 1401 af 26.11.2018 om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler.

Ovenstående liste er ikke fuldstændig, men kun en opremsning af de regler, der erfaringsmæssigt hyppigst overses.

Guldborgsund Kommune
Center for Teknik & Miljø
Oktober 2019

Mette Wolthers
Ingeniør

3 MILJØTEKNISK BESKRIVELSE, BEGRUNDELSE OG VURDERING

3.1 GENERELLE FORHOLD

Godkendelsen omfatter landbrugsmæssige aktiviteter på bedriften Vestermark 17, 4891 Toreby L. ejet af Jens Christian Brædder. Til bedriften er der tilknyttet en husdyrproduktion med CHR-nr. 16516. Bedriften drives under CVR nr. 15379782. Under samme CVR-nr. driver ansøger også husdyrproduktion på Sakskøbingvej 15. Der er ca. 9 km i fugleflugt mellem de 2 ejendomme.

Guldborgsund kommune vurderer i denne sag, at ejendommene er teknisk og forureningsmæssigt adskilt i en sådan grad, at det er muligt af bedømme og regulere ejendommene hver for sig i godkendelsesmæssig henseende. Der er her lagt vægt på, at ejendommene ligger geografisk adskilt, og at de ikke deler tekniske anlæg, der har forbindelse til husdyrproduktionen.

Under generelle forhold er der stillet vilkår om, at bedriften skal placeres, indrettes og drives, som oplyst i ansøgningsmaterialet og at alle, der er ansat på bedriften, skal være bekendt med vilkårene i godkendelsen.

Desuden er der stillet vilkår om, at Guldborgsund Kommune skal orienteres om ændringer i ejerforhold og/eller ændringer af driftsansvarlig, samt ved ophør af husdyrproduktionen. Begrundelsen for vilkåret er, at kommunen hurtigt skal kunne kontakte ejer og/eller driftsansvarlig i tilfælde af problemer på bedriften. Samtidig skal der gennemføres vurdering af eventuel behov for særlige tiltag i forbindelse med ophør af produktionen.

Kommunens vurdering

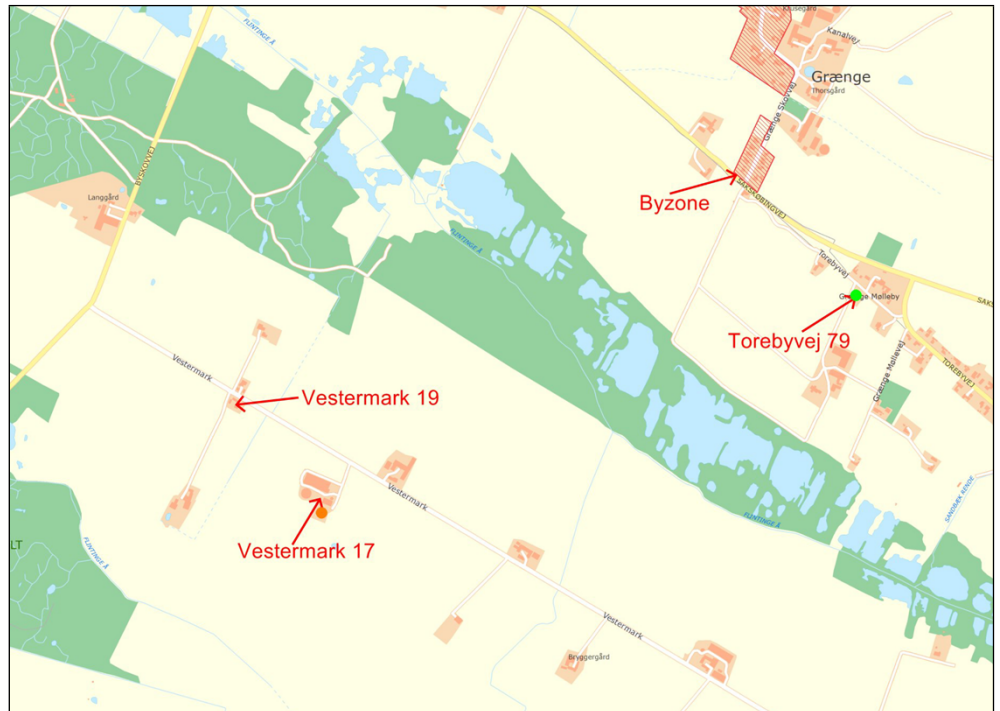
Guldborgsund Kommune vurderer, at når de stillede vilkår overholdes, er der taget højde for forudsætningerne for denne miljøtilladelse fastholdes.

3.2 LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

3.2.1 Afstandskrav og lokalisering

Bedriften er placeret i landzone. Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er Vestermark 19, som ligger ca. 300 m nord-vest for staldbygningen. Torebyvej 79 er nærmeste nabobeboelse, uden landbrugspligt, i område, der er at betragte som samlet bebyggelse. Torebyvej 79 ligger over 1,5 km mod nord-øst. Nærmeste byzoneområde er Grænge, som ligger over 1,4 km mod nord-øst. Se nedenstående kort.

Der opføres ingen nye bygninger i forbindelse med denne miljøtilladelse.

Kort 1: beliggenhed i forhold til omkringboende

I og med der ikke opføres nye bygninger, er der ikke set nærmere på afstandskravene i husdyrbrugslovens kap. 2. Afstandene til nærmeste naturområder fremgår af nedenstående tabel 3. Afstandene er målt fra nærmeste punkt på staldanlægget til områdetyper.

Tabel 3. Anlæggets placering ift. afstandskrav.

	Afstand fra anlægget
Kategori 1-natur – ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder – <i>Krav 10 meter</i>	4.600 meter
Kategori 2-natur – ammoniakfølsomme naturtyper, jf. stk. 2, beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder – <i>Krav 10 meter</i>	5.500 meter

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at de gældende afstandskrav er overholdt. Der er således ikke meddelt dispensation i forhold til de generelle afstandskrav, eller opstillet specifikke vilkår i forbindelse hermed. Guldborgsund Kommune vurderer, at der ikke vil forekomme væsentlige gener for omkringboende, ved overholdelse af de meddelte vilkår for lugt, støv, lys og støj som følge af anlæggets placering og lokalisering i forhold til de generelle afstandskrav.

3.2.2 Bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger

Anlægget er placeret således at alle krav mht. bygge-, beskyttelseslinjer og fredninger overholdes. Anlægget ligger således uden for fortidsmindelinjer, kirkebyggelinjer, kirkeomgivelser, sø- og å-beskyttelseslinjer, strandbeskyttelseslinjer, § 3-beskyttede naturområder, § 7-beskyttede naturområder, lavbundsarealer og værdifulde kulturmiljøer.

Der er ikke behov for at dispenseres for eller stille vilkår i relation til bygge- og beskyttelseslinjer eller fredninger.

Kommunes vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at alle bygge- og beskyttelseslinjer samt fredninger er respekteret. Den ansøgte udvidelse vurderes derfor ikke at have væsentlig påvirkning på disse.

3.2.3 Udformning af anlæg og placering i landskabet

Området omkring anlægget er et åbent og relativt fladt landbrugslandskab med spredt bebyggelse og bevoksning. Lidt nord for anlægget ligger et større vådområde omkring Flintinge å. Mod vest ligger et skovområde.

Anlægget fremtræder som en samlet enhed, idet alle bygningsanlæg er opført i tilknytning til hinanden. Bedriftens bebyggelses- og færdselsarealer udgør en hensigtsmæssig enhed. Se bilag 1 "Situationsplan".

Der er ikke planlagt afskærmende beplantning, idet der ikke opføres nye bygninger. Set udefra bliver der ikke tale om ændringer.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at bedriften fremstår som en samlet enhed og den ansøgte ændring får ikke væsentlig betydning for de landskabelige værdier.

3.2.4 Landskabelige-, kulturhistoriske-, naturmæssige-, geologiske- og rekreative værdier

Anlægget er placeret i landzone i et område, som i Kommuneplan 2017-2031 er udpeget som jordbrugsområde. Området er primært forbeholdt jordbrugserhvervene.

Landskabelige værdier

Bygningsmassen på bedriften fremstår som en samlet enhed, idet alle bygninger ligger i direkte tilknytning til hinanden. Da der ikke bygges nyt påvirker udvidelsen/ændringen af bedriften ikke de landskabelige værdier.

Kulturhistoriske værdier

Anlægget ligger inden for værdifuldt kulturmiljø. Da der ikke bygges nyt i forbindelse med ansøgningen, vil kulturmiljøet vil ikke blive berørt af udvidelsen/ændringen af husdyrholdet.

Nærmeste fortidsminde – gravhøj, er beliggende ca. 1 km øst for anlægget. Fortidsminder vil ikke blive berørt af udvidelsen/ændringen af husdyrholdet.

Naturmæssige værdier

Anlægget ligger uden for særlige lokale naturområder og jordbrugsområder med særlige naturværdier.

Nærmeste områder, som er udpeget som økologiske forbindelser, er beliggende ca. 1.400 m mod nord. De økologiske forbindelser bliver ikke berørt af den ansøgte udvidelse/ændring.

Geologiske værdier

Anlægget er beliggende i et område med Specifik Geologisk Bevaringsværdi. Dette område dækker Flintinge Ådal. Da der ikke bygges nyt påvirker udvidelsen/ændringen af bedriften ikke de geologiske værdier.

Rekreative værdier

Ca. 1.000 meter vest for anlægget ligger Flintinge Skov, som er en del af et større friluftsområde. Området vil ikke blive berørt af udvidelsen/ændringen af husdyrholdet.

Grundvand

Bedriften ligger i et område med særlige drikkevands interesser og området er et nitrat følsomt indvindingsområde. Området er udpeget som et indsatsområde jf. bekendtgørelsen om udpegning af drikkevandsressourcer. Husdyrbrug er dog ikke omfattet miljøstyrelsens liste over virksomheder, der ikke bør placeres i sådanne områder jf. Vejledning om krav til kommuneplanlægning inden for områder med særlige drikkevandsinteresser og indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for disse. Det er derfor vurderet, at den ansøgte udvidelse/ændring af husdyrholdet ikke vil påvirke grundvandet.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at udvidelsen/ændringen af bedriften ikke vil ændre på oplevelsen af landskabet i forhold til de nuværende forhold. Samtidig vurderes det, at det ikke vil have væsentlig indflydelse på udpegede kulturmiljøer eller hensyn til kulturhistoriske-, naturmæssige-, geologiske-, rekreative værdier herunder økologiske forbindelser og lignende regionale udpegninger. Samlet vurderes det, at det ansøgte ikke har en væsentlig landskabelig eller visuel betydning for omkringboende.

3.3 DYREHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

3.3.1 Produktionsomfang, fleksibilitet og udnyttelse

Den ansøgte produktion er skitseret i nedenstående tabel. Det er disse dyretyper, staldsystemer og de anførte antal m² produktionsareal, der sammen med m² overflade i gødningsoplagene er forudsætning for ansøgningens lugt- og ammoniakberegninger. Produktionsarealer, staldtype og dyretype er fastholdt i vilkår. Staldenes placering fremgår af bilag 1 Situationsplan.

Tabel 4: Stalde

Stald	Staldtype	Stald areal m ²	Produktionsareal m ²	Dyretype
Stald 1	Delvis spaltegulv 25-49 % fast gulv	1.996	1.500	Slagtesvin eller smågrise
I alt		1.996	1.500	

Produktionsarealets størrelse og dyrevelfærdsreglerne afgør, hvor mange dyr der maksimalt må være i staldene. Dyrevelfærdsreglerne skal til enhver tid være overholdt.

Tidligere produktioner

Den nuværende produktion på Vestermark 17 er fastlagt på baggrund af VVM screening i forbindelse med udvidelse af stalden i 2005.

Nudriften og 8 årsdriften er ens. I ansøgt drift er produktionsarealet udvidet fra 1.297 m² til 1.500 m². De 1.500 m² svarer til staldens brutto areal, dvs. staldarealet uden fradrag fra gange, stiadskillelser m.m. Der er ikke planer om at udvide produktionsarealet, men ved at søge på bruttoarealet opnås mulighed for at ændre i inventar/stiadskillelser uden fornyet ansøgning. Endvidere søges der om frit at skifte mellem smågrise og slagtesvin. På bilag 1 Situationsplan kan staldindretningen ses.

Kommunens vurdering

Samlet er det vurderet, at produktionsudvidelsen kan gennemføres uden at naboerne kommer til at opleve væsentlige gener.

Fleksibilitet og udnyttelse

Med de nye regler for godkendelse og tilladelse til husdyrproduktion godkendes produktionsarealet med den ansøgte gulvtype og dyretype. Der er så frihed til at udnytte stalden mere eller mindre. Dyrene skal dog altid som minimum have den plads dyrevelfærdskravene foreskriver.

Den tilladte produktion er fastholdt gennem vilkåret om, at driften skal være som ansøgt, samt vilkåret om fordeling af dyretyper, gulvtyper og produktionsarealer.

I henhold til beregningsmetoderne er ammoniakfordampningen og lugtemissionen styret af størrelsen af gødningsoverflader og ikke afhængig af antal kg dyr på stald på et givet tidspunkt. Der er derfor mulighed for fleksibilitet inden for det godkendte produktionsareal. Dog inden for de vilkårsfastsatte grænser. Der er således taget højde for en "worst case" situation i relation til ammoniak- og lugtemission.

Der opstår først kontinuitetsbrud, hvis produktionen kommer under 50% af den mulige produktion på mindre end 25% af det samlede godkendte produktionsareal.

Ved produktion af smågrise og slagtesvin er der fleksibilitet i ind- og udgangsvægtene. Generelt gælder det, at smågrise er betegnelse for grise under 32 kg og slagtesvin er over 30 kg. Da der søges om flexgruppe smågrise og slagtesvin bliver der fuld fleksibilitet i ind- og udgangsvægtene.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der ved overholdelse af de stillede vilkår ikke vil være væsentlige virkninger på omgivelserne i relation til produktionsomfanget.

3.3.2 Overbrusning og rengøring

Der skal anvendes overbrusning i staldene. Overbrusningen skal benyttes efter forskriften i Lov om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin. I staldene bliver overbrusningen brugt til nedkøling af dyrene i varme perioder, samt at styre dyrenes gødeadfærd og dermed renholde stierne.

Vandforbruget til rengøring af stalde minimeres ved at sætte stalden "i blød" og derefter vaske med højtryksrenser med koldt vand. Ved udbrud af sygdomme kan det være nødvendigt at desinficere staldene med godkendte midler i forbindelse med rengøring. Stalden rengøres efter hvert hold grise. Både iblødsætning og højtryksrensning er vandbesparende, og er at betegne som BAT.

Fordampning af ammoniak og til dels lugt, kommer fra våde gødningsoverflader, hvorfor renholdelse af det faste gulv er essentielt. Der er stillet vilkår om, at der til stadighed skal tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres, at stier inklusive gulv holdes tørre og rene, samt at stalde, ventilations- og foderanlæg holdes rene. Dette er begrundet i, at beskidte mekaniske anlæg kan medføre øget energiforbrug og eventuelt øgede lugtgener. God staldhygiejne vil være med til at forebygge eventuelle lugtgener og unødigt høj ammoniakfordampning. Samtidig sikrer renholdelse af område med foder, at skadedyr ikke opformerer og spreder sig.

Der er ligeledes stillet vilkår om, at udendørsarealer, samt opbevaringsanlæg til foder og husdyrgødning skal renholdes, dels for at udgå lugt og dels for at undgå skadedyr som f.eks. rotter, mus og fluer.

Vilkåret om, at rester af foder skal opbevares på fast bund og overdækket eller skal tilføres gyllebeholderen, skal medvirke til, at der ikke er risiko for tiltrækning af skadedyr, lugtgener eller forurening af området omkring anlægget.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at ved overholdelse af de stillede vilkår til renholdelse og god staldhygiejne vil anlægget ikke medføre væsentlige gener for omkringboende.

3.3.3 Ventilation

Der er stillet vilkår om, at ventilationsanlægget, herunder afkast, skal holdes rene og serviceres i henhold til leverandørens anvisninger. Renholdelsen skal dels minimere lugt og dels reducerer modstanden i ventilationsanlægget. Når modstanden er lav opnås en højere afgangshastighed og dermed bedre luftopblanding. Lav modstand medføre endvidere lavt energiforbrug.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at ved overholdelse af de stillede vilkår til renholdelse og god staldhygiejne vil anlægget ikke medføre væsentlige gener for omkringboende.

3.3.4 Fodring

Det er vurderet som værende BAT, at anvende en foderblandings-/foderstrategi der omfatter fasefodring, letfordøjeligt uorganisk fosfat og/eller fytase. Tilsætning af fytase betyder, at fosfor i foderet bliver mere tilgængeligt, og mindre fosfor udskilles. Formålet er, at begrænse risikoen for påvirkning af vandmiljøet ved udvaskning af fosfor.

I ansøgningen er det oplyst, at der benyttes fasefodring og at der anvendes fytase. Jf. vilkåret om at driften skal være som oplyst i ansøgningen, er brugen af

fase fodring og fytase fastholdt. Det er vurderet, at der ikke er behov for særskilte vilkår herom.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der ved overholdelse af lovgivningen og oplysningerne i ansøgningsmaterialet, ikke vil ske en væsentlig påvirkning af omgivelserne i relation til fodring af grisene. Der er ikke fundet grundlag for at stille yderligere skærpede vilkår til opbevaring, håndtering og anvendelse af foder.

3.3.5 Energi- og vandforbrug

Energi

Der anvendes el til ventilation, foderanlæg, belysning, pumpning af gylle m.m. Det forventede årlige elforbrug er oplyst til 108.000 kWh.

Der er stillet vilkår om, at ventilatorer renholdes, drives og vedligeholdes således, at unødigt støj og energiforbrug undgås. De samme forhold gør sig gældende for foderanlæg og staldmekanik, som skal renholdes og serviceres således, at unødigt modstand forhindres og fejl udbedres.

For at holde øje med energiforbruget, er der stillet vilkår om, at energiforbruget skal følges. Ved afvigelser i de årlige opgørelser skal der gøres tiltag til at finde årsagen til et stigende forbrug og efter behov gennemføre tiltag for at reducere forbruget.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at energiforbruget er tidssvarende i forhold til bedriftens produktion. Ved overholdelse af de givne vilkår og gennemførelse af energibesparende foranstaltninger på bedriften vurderes det, at produktionen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning på omgivelserne.

Vand

Vand anvendes primært til drikkevand og til rengøring af staldene.

Ansøger har anslået et vandforbrug på mellem 4.000 og 4.500 m³ pr. år.

Bedriften anvender vand fra egen vandforsyningsanlæg.

Der er stillet vilkår om, at der via egenkontrol skal holdes øje med vandforbruget og drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes, således at unødigt spild undgås. Dette er begrundet i, at øget vandforbrug i form af spild, vil kunne påvirke grundvandsressourcen unødigt, og kan have negativ indflydelse på opbevaringskapaciteten i gyllebeholderen.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at vandforbruget er på et fornuftigt niveau i forhold til bedriftens produktion vurderet med udgangspunkt i normtal. Ved overholdelse af de givne vilkår og gennemførelse af vandbesparende foranstaltninger på bedriften vurderes det, at produktionen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning på miljøet.

3.3.6 Spildevand, regnvand og vask af maskiner og sprøjteudstyr

Spildevand fra husdyrproduktionen omfatter vand fra overbrusning, vask af stalde og foderrekvisitter m.m., samt drikkevandsspild. Spildevandet ledes til gyllebeholder. Dette vand indgår i beregning af opbevaringskapaciteten på bedriften sammen med gylle fra dyrene (se afsnit 3.5.2).

Regnvand fra tage og befæstede arealer uden forurening med foderstoffer eller husdyrgødning kan betragtes som afløbsvand og ledes til dræn og videre til vandløb.

Der er stillet vilkår om, at spildevand fra husdyrproduktionen skal føres til gyllebeholder eller anden godkendt opsamlingsbeholder. Dette er krævet for at undgå at vand forurenet med gødning, foder og lignende, kan flyde til kloakker eller strømme til dræn / vandløb, hvor det kan forårsage forurening eller uønskede påvirkninger af omgivelserne.

Sanitært spildevand fra bad, toiletter og øvrige mandskabsfaciliteter, skal afledes til rensningsanlæg.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at spildevand, der er omfattet af husdyrgødningsbekendtgørelsen kan håndteres i overensstemmelse med denne bekendtgørelsens regler. Ligeledes vurderes det, at den samlede håndtering af spildevand sker på forsvarlig vis, således at der ikke sker væsentlig påvirkning af omgivelserne som følge heraf.

3.3.7 Affald

Døde dyr

I ansøgningen er det oplyst, at evt. døde dyr dagligt fjernes fra stalden og placeres i container eller under kadaverkappe.

Håndtering af døde dyr på bedriften er omfattet af reglerne i bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr. Fødevarestyrelsen er myndighed på området. Reglerne sigter primært mod at undgå smitterisiko fra døde dyr gennem krav vedr. afhentningshyppighed, samt placering og indretning af afhentningspladser. Der er således vurderet, at der ikke er behov for vilkår om opbevaring og bortskaffelse af døde dyr.

Olie og kemikalieaffald (farligt affald)

Der er sat vilkår om, at korrekt bortskaffelse af bedriftens farlige affald (incl. klinisk risiko affald) skal kunne dokumenteres f.eks. ved regninger fra godkendte transportører og/eller modtageanlæg. Dokumentation skal opbevares i 5 år.

Fast affald

Erhvervsaffald skal sorteres, så mest muligt kan genbruges. F.eks. kan rene fraktioner af papir og pap med stor fordel udsorteres og afleveres til genbrug. Endvidere kan flere og flere plastfraktioner afleveres til genbrug. Fremkommer der væsentlige mængder genanvendeligt affald er der pligt til at sikre, at affaldet genanvendes. Pligten til kildesortering og afsætning af genanvendeligt affald til genanvendelse fremgår af affaldsbekendtgørelsen, og der skal derfor ikke sættes vilkår herom.

Klinisk risikoaffald

Klinisk risikoaffald i form af medicinglas og -rester, samt kanyler indsamles i medicinbokse og borgskaffes via indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder eller sendes med dyrlægen retur.

Øvrigt affald

Der er stillet vilkår om, at foderrester og lignende skal tilføres gyllebeholder eller alternativt opbevares på fast bund med overdækning. Vilkåret er stillet for at forhindre tiltrækning og opformering af skadedyr, samt mindske risikoen for lugtgener og forurening af området omkring anlægget.

I de generelle bemærkninger efter vilkårene er der blandt andet henvist til affaldsbekendtgørelsen og kommunens regulativer, som alle borgere og virksomheder er forpligtiget til at overholde.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der på basis af overholdelse af givne vilkår og generelle regler og regulativer ikke vil være problemer med hensyn til håndtering af affald fra bedriften. Affaldsopbevaring, håndtering og bortskaffelse vurderes ikke at have væsentlig virkning på omgivelserne.

3.3.8 Råvarer og hjælpestoffer (olie og kemikalier)

Olietanke

Der er ikke stillet vilkår i forbindelse med opbevaring af fyrings/dieselolie, da dette er omfattet af olietanksbekendtgørelsen. Der skal dog gøres opmærksom på, at opbevaring af diesel- og fyringsolie i overjordiske tanke skal ske i typegodkendte beholdere på varigt og stabilt underlag, og at der ikke må være risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Øvrige olieprodukter

Der er sat vilkår om, at øvrige olieprodukter skal opbevares forsvarligt, så der ikke er risiko for forurening af jord, grundvand eller overfladevand. Samtidig bør der etableres mulighed for opsamling af eventuelle spild.

Spildolie skal opbevares i lukkede beholdere på fast gulv uden afløb jf.

Guldborgsund Kommunes forskrift for opbevaring og håndtering af farligt affald og kemikalier.

Andre nye olieprodukter bør opbevares i lukkede beholdere på fast gulv uden afløb.

Pesticider/sprøjtemidler/kemikalier

Oplag af kemikalier skal i henhold til gældende lovgivning opbevares utilgængeligt for børn, dyr og uvedkommende. Oplaget må ikke medføre risiko for forurening af jord og undergrund, og skal derfor være under tag og på spildbakke eller tæt bund med opkant, uden mulighed for afløb til kloak, jord, afløb, dræn, vandløb, borer eller brønde.

Der er stillet vilkår om, at hvis der anvendes flydende handelsgødning, skal dette opbevares i tanke på tæt belægning og med afløb til gyllebeholder eller anden opsamlingsbeholder. Dette vilkår er stillet for at undgå, at den flydende gødning kan løbe til dræn og/eller vandløb i tilfælde af utætte beholdere.

Der er ikke stillet vilkår om påfyldning af marksprøjte, samt vask af sprøjte, idet disse krav fremgår af vaskepladsbekendtgørelsen². Ved eventuelle skylninger i marken skal det naturligvis sikres, at der ikke er risiko for afløb til overfladevand.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der ved overholdelse af de generelle regler ikke vil være væsentlig risiko for forurening forårsaget af råvarer og hjælpestoffer. Det er vurderet, at håndtering og opbevaring af olie og kemikalier kan ske miljømæssigt forsvarligt.

3.3.9 Driftsforstyrrelser og uheld

Beskrivelse af risici

På bedriften skal der udarbejdes en beredskabsplan, der beskriver hvilke forholdsregler ejer og medarbejdere skal tage ved brand, udslip af gylle og ved andre uheld og kritiske situationer. Som eksempel på mulige risici, eller uheld på bedriften, der kan medføre væsentlig forøget forurening i forhold til normal drift kan følgende nævnes:

- Brand
- Utæthed i gyllebeholder eller gyllevogn
- Spild ved overpumpning af gylle
- Overløb af gylle
- Gyllevognen vælter
- Fejl i foderblandinger
- Spild af diesel-/fyringsolie
- Spild af kemikalier

For at minimere risikoen for driftsforstyrrelser, uheld, eventuelle gener og/eller forurening ved uheld bør der træffes følgende forholdsregler:

- Gyllebeholderne er etableret således at bund og vægge er tætte, og uden spjæld. Gyllebeholder skal kunne modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Ind pumpning sker via dykket påfyldningsrør. Gyllebeholderne tømmes regelmæssigt af hensyn til vedligeholdelse og inspektion. Gyllen røres kun op i forbindelse med udbringning.
- Der anvendes gyllevogne med påmonteret pumpe og sugestuds. Herved minimeres mulighederne for gyllesplid i forbindelse med pumpefejl.
- Omlastning af gylle skal altid foregå under opsyn.
- Gyllebeholder tjekkes min. 1 gang årlige for revner, skader på kabler m.v.
- Der gennemføres 10 års beholderkontrol på gyllebeholderne.
- Fejl i foderblandinger vil kunne give overdoseringer af næringsstoffer til gene for både dyr og miljø. Dette søges undgået ved udarbejdelse af foderplaner, effektivitetskontroller m.m.
- Sprøjten påfyldes kemikalie i marken.
- Olietanke er placeret på fast, plant underlag og så risikoen for påkørsel er minimal.
- Påfyldning af diesel foregår på befæstet areal uden afløb og med mulighed for opsamling af spild.
- Der er selvfæbrydende håndtag på dieseltanken.

² Bekendtgørelse om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler, nr. 1401 af 26.11.2018

- Der skal være dagligt opsyn med hele anlægget, og alle medarbejdere skal være instrueret i forholdsregler i tilfælde af uheld.
- Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan, se yderligere i afsnit 3.3.11. Beredskabsplanen beskriver hvilke forholdsregler medarbejdere og ejer skal tage ved brand, overløb af gylle, kemikalie-/oliespild m.m.
- Ved uheld med gylle/olie/kemikalier kontaktes den lokale miljøvagt, og der vælges de bedste oprydnings-/forebyggelsesforanstaltninger, således at gener og risiko for forurening bliver mindst mulige (f.eks. opdæmning med halmballer, jord eller lign.).

Hvis der sker hændelser eller uheld, der berører miljøet mærkbart, skal Guldborgsund Kommune foretage de ændringer i vilkårene i godkendelsen som findes nødvendige for at begrænse konsekvenserne for miljøet eller forhindre yderligere hændelser eller uheld.

Der er stillet vilkår om anmeldelse af driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, samt udarbejdelse af skriftlig orientering, som beskriver uheldets omfang og indsatsen mod miljømæssige skader, samt beskriver forebyggende foranstaltninger, der begrænser risiko for nye uheld. På baggrund af den skriftlige orientering vil der blive taget stilling til behovet for ændringer af miljøtilladelsens vilkår.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at ovenstående sammen med den krævede beredskabsplan, sikrer at bedriften har forholdt sig til mulige risici og hvordan, der bør reageres.

3.3.10 Beredskabsplan

Der skal for bedriften udarbejdes en beredskabsplan, som beskriver, hvilke forholdsregler der skal tages ved brand, udslip af gylle, samt andre uheld eller kritiske situationer. Der er sat vilkår om, at beredskabsplanen skal fremsendes til Guldborgsund Kommune senest 3 måneder efter miljøtilladelsen er trådt i kraft. Beredskabsplanen er tænkt som en kort oversigt, som indeholder:

- Relevante tiltag med henblik på at stoppe forurening fra ulykker/uheld og begrænse forureningens udbredelse.
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres, hvornår og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, trykbeholdere, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse over materiel, der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpende tiltag, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Der er indsat vilkår om, at beredskabsplanen skal forefindes på bedriften, således at der er let adgang til den. Samtidig skal alle ansatte være bekendtgjort med dens placering og indhold. Derudover er der sat vilkår om, at planen jævnligt (min. 1 gang årligt) gennemgås og justeres, hvis der er sket ændringer.

En beredskabsplan er ikke et decideret lovkrav, men det foreslås i MST's vejledning til husdyrbrugloven. Guldborgsund Kommune har vurderet, at det kan

være en god ide at kræve udarbejdelse af en beredskabsplan i forbindelse med miljøtilladelsen. I den forbindelse skal det pointeres, at der ikke forventes et stort værk. Beredskabsplanen er tænkt som en kort oversigt, som viser, at landmanden har gennemtænkt de mest sandsynlige former for uheld, og hvordan der bør reageres i de forskellige scenarier. Udarbejdelsen af beredskabsplanen skal også være med til at gøre det helt klart, at tilsynsmyndigheden ALTID skal orienteres om forureninger. Samtidig skal myndigheden have mulighed for at vurdere, om der skal træffes forholdsregler for at sikre miljø mod yderligere skader som følge af forureningen.

Et væsentligt punkt i beredskabsplanen er således listen over hvem, der skal alarmes, hvornår og hvordan. Et andet væsentligt punkt er et oversigtskort, der viser placering af olietanke, kemikalieoplag, evt. gasflasker/trykbeholdere og afløbsforhold. Oversigtskortet skal hænge udendørs, gerne flere steder på bedriften til orientering for Lolland-Falsters Brandvæsen. Kortet skal sikre, at brandvæsenet kan træffe de rigtige beslutninger om evt. nedkøling af trykflasker, afspærring af kloakker, advarsel om giftig røg m.m., selv hvis der ikke er stedkendt personale på bedriften ved uheldet.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at udarbejdelse af beredskabsplan indeholdende nævnte elementer vil kunne bidrage til at sikre, at skader og forurening ved uheld og andet vil kunne minimeres.

3.3.11 Biaktiviteter

Der forekommer ikke godkendelsespligtige biaktiviteter på bedriften.

3.4 FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET

3.4.1 Ammoniak og natur

Ammoniakemissionen (fordampningen) beregnes ud fra størrelsen (m²) af produktionsareal i stalde med udgangspunkt i typer af dyr og staldgulv, samt m² overfladeareal på gødningslagre.

Den samlede faktiske ammoniakemission fra anlægget (stald og lager) er i husdyrgodkendelse.dk beregnet til 3.116 kg NH₃-N pr. år.

Udviklingen i ammoniakemissionen er vist nedenfor.

Tabel 5: Ammoniakemission (stald og lager)

	Samlet emission NH₃-N	Meremission NH₃-N
Ansøgt drift	3.116 kg	386 kg (ift. nudrift) 386 kg (ift. 8 års drift)
Nudrift	2.730 kg	
8 års drift	2.730 kg	

Beregningerne foretaget i husdyrgodkendelse.dk viser, at der ikke sker en lille stigning i ammoniakemissionen ved ansøgt drift i forhold til nu driften og 8 årsdriften. Som tidligere beskrevet er der ikke tale om en egentlig udvidelse, men at staldens brutto areal inddrages i godkendelse, så der evt. på sigt kan foretages ændringer i stiadskillelser/gangarealer m.m. uden fornyet godkendelse.

3.4.1.1 Ammoniakfølsom natur

Nedenstående afsnit beskriver forhold og vurderinger af ammoniakpåvirkning af følsom natur, og for yderligere uddybning kan der henvises til bilag 2 Naturvurdering - § 16 b miljøtilladelse, Vestermark 17, 4891 Toreby L.

Kommunens vurdering

Kategori 1-natur

Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0,0 kg NH₃-N/ha i alle naturområderne med kategori 1-natur. Produktionen overholder dermed det højeste beskyttelsesniveau for ammoniakdeposition.

Da den totale ammoniakdeposition fra det samlede ansøgte anlæg i kategori 1-naturområderne ligger under 0,2 kg NH₃-N/ha/år, er det ikke påkrævet at vurdere nærmere på eventuel kumulation med andre husdyrbrug.

Kommunen vurderer, at den ansøgte drift af anlægget ikke vil påvirke kategori 1-naturen og dermed udpegningsgrundlaget i det pågældende habitatområde på en måde, der hindrer målopfyldelsen for habitatområdet. Endvidere kan det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af naturområdet, selvom beskyttelsesniveauet er overholdt.

Kategori 2-natur

Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion på Vestermark 17 er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0,0 kg NH₃-N/ha i naturområdet. På denne baggrund vurderes det, at det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning med ammoniak af det nærmeste kategori 2-natur.

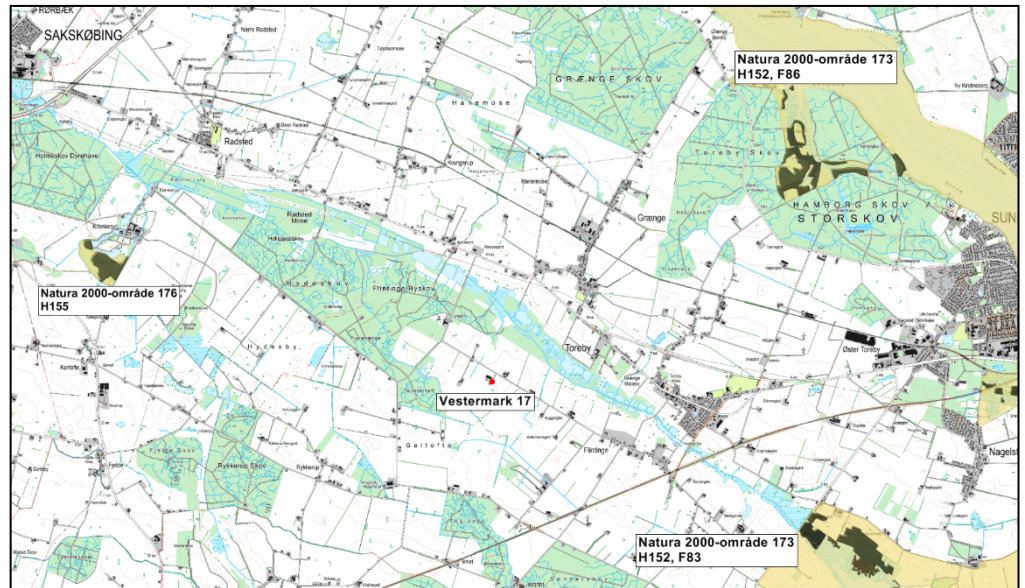
Kategori 3-natur

Den ansøgte produktion på Vestermark 17 må ikke medføre, at tilstanden i kategori 3-naturtyperne påvirkes negativt. Dette kan undersøges ved at sammenholde naturtypernes tålegrænse for kvælstof med den beregnede merdeposition med kvælstof fra det ansøgte dyrehold.

Da merdepositionen med kvælstof i den nærmeste kategori 3-natur er beregnet til mindre end 1,0 kg NH₃-N/ha, vurderes det, at der ikke sker en tilstandsændring i disse naturområder. Det vurderes derfor, at der ikke skal stilles vilkår i forhold til kategori 3-naturområderne.

Natura 2000

Husdyrbruget på Vestermark 17 ligger, som beskrevet i afsnit 1.1.1. i naturnotatet, med næsten samme afstand til de to Natura 2000-områder nr. 173 Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand (H152, F83, F86) og nr. 176 Krenkerup Haveskov (H155). Afstanden fra husdyrbruget til Natura 2000-områderne er henholdsvis ca. 4,6 km og 5 km, se kort 1.

Kort 2. Belliggenheden af Vestermark 17 i forhold til nærmeste kategori 1-natur (gråbrun farve) i henholdsvis Natura 2000-område 173 og 176 (gullig farve).

Den totale deposition af ammoniak fra den ansøgte produktion overstiger ikke bekendtgørelsens fastlagte beskyttelsesniveau for nærmeste ammoniakfølsomme habitatnatur i Natura 2000-områderne. Kommunen vurderer, at projektet på Vestermark 17 ikke i sig selv påvirker disse naturtyper og dermed arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne.

Samlet vurderes det, at bevaringsstatus for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område 173 og 176 ikke vil blive negativt påvirket, og dermed at det ansøgte projekt hverken alene eller sammen med andre planer og projekter i området vil påvirke Natura 2000-området væsentligt.

3.4.1.2 Bilag IV-arter og andre sjældne og/eller beskyttelseskrævende arter

Bilag IV-padderne kan blive påvirket ved, at deres yngle- og rastesteder kan ændres som følge af merdeposition med kvælstof fra stald og lager. Da den beregnede merdeposition er mindre end 1,0 kg NH₃-N/år medfører det ikke ændringer i vandhullet. Kommunen vurderer derfor, at det potentielle yngle- og rastested for bilag IV-padder ikke bliver beskadiget eller ødelagt ved gennemførelse af det ansøgte projekt.

Ved projektet sker der ikke nedrivning af bygninger, rydning af store træer eller lignende aktiviteter, der kan påvirke yngle- og rastesteder for flagermus. Det vurderes på denne baggrund, at projektet kan gennemføres uden at beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for arter af flagermus. For yderligere oplysninger om afsnittene 3.4.1.1 til 3.4.1.3 se bilag 2: Naturvurdering.

3.4.2 Lugt

Lugt generelt

Den primære kilde til lugt fra husdyrhold er staldventilation, og vurderinger af lugt i forhold til omkringboende, vurderes udelukkende ud fra staldanlæg til dyrehold. Lugtgener fra opbevaringsanlæg, ved udbringning af husdyrgødning eller udegående dyr indgår ikke i lugtberegningerne, og håndteres derfor primært ved

generelle afstandsregler og regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Ved efterlevelse af reglerne i bekendtgørelsen vil der normal ikke forventes væsentlige lugtgener fra aktiviteter vedrørende gødningshåndtering og opbevaring.

I husdyrbrugsloven er der indbygget et beskyttelsesniveau for lugt i forhold til forskellige typer beboelse. Lugtemissionen beregnes med udgangspunkt i forhold som: dyretype, m² produktionsareal og staldsystem. Der er derfor stillet vilkår om staldsystem, hvor mange m² produktionsareal, og hvilke dyretype, der må være i de enkelte staldafsnit på bedriften. Disse parametre er en forudsætning for beregningerne, og de deraf følgende vurderinger.

I husdyrbrugloven beskrives lugtgenekriterierne som den maksimale, miljømæssige acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende områdetype. I husdyrgodkendelse.dk beregnes geneafstande, som angiver krævede minimumsafstande fra forskellige beboelsestyper/områder til staldene, før lugten vurderes som værende uvæsentlig. Ved større afstand end den beregnede minimumsafstand kan lugten være registrerbar, men vurderes ikke at være til væsentlig gene.

Der gøres opmærksom på at geneafstanden er angivet i forhold til et vurderet lugtcentrum for en eller flere af staldene og til kanten af nærmeste bolig/boligområde. Til denne beregning har systemet lavet et vægtet lugtbidrag fra de enkelte stalde. Derfor kan den aktuelle afstand til de forskellige områder godt være kortere end den beregnede geneafstand uden, at lugtgenekriterierne er overskredet.

De faktiske forhold

De beregnede geneafstande for den ansøgte produktion på Vestermark 17 er angivet nedenfor i forhold til de aktuelle afstande.

Tabel 6. Lugtberegninger

Beboelse/områdetype	Beregnet geneafstand meter	Vægtet gennemsnits-afstand meter	Genekriterie overholdt
Enkelt bolig			
Vestermark 15	144,9	529,6	Ja
Vestermark 19	151,1	316,1	Ja
Vestermark 20	151,1	336,1	Ja
Samlet bebyggelse			
Torebyvej 79	336,4	1.557,9	Ja
Vestermark 8b	336,4	1.780,7	Ja
Byzone-/sommerhusområde m.v.			
Toreby	459,3	1.951,8	Ja
Grænge	459,3	1.440,7	Ja

Beregningerne foretaget i husdyrgodkendelse.dk viser, at lugtgeneafstandene er overholdt til byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig, idet de faktiske afstande til henholdsvis byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig er større end de beregnede geneafstande.

Konsekvensområdet for bedriftens lugtafgivelse er beregnet til 627 m. Konsekvensområdet er defineret som det område, inden for hvilket lugten fra bedriften kan konstateres – uden at den af den grund vurderes at være til gene for omkringboende.

Kumulation

I den samlede vurdering af lugtgener fra et husdyrbrug skal påvirkningen fra eventuelle andre husdyrbrug med mere end 750 kg NH₃-N pr. år inddrages. Der skal således tages højde for en kumulativ effekt, hvis andre husdyrbrug medfører lugtgener i samme punkt, som det ansøgte staldanlæg. De beregnede geneafstande skærpes, hvis der ligger andre husdyrbrug indenfor 300 meter fra byzone-/sommerhusområde, samlet bebyggelse/visse lokalplaner eller tættere end 100 meter på en enkeltbolig.

I den aktuelle ansøgning er der ingen andre husdyrproduktioner tæt på de omkringliggende beboelsestyper, og der er således ikke inddraget en kumuleret effekt fra andre husdyrbrug ved lugtberegningen/vurderingerne.

Driftsvilkår

Lugtemissionen fra bedriften er meget afhængig af, hvordan landbruget drives. Der er derfor sat en række vilkår, der skal sikre mod lugtgener. De stillede vilkår om god staldhygiejne, og renholdelse af bedriften er således en del af indsatsen for at begrænse lugten fra bedriften. Lugt fra gyllebeholdere indgår ikke i lugtberegningerne, men disse kan bidrage med betydelige lugtgener ved uhensigtsmæssig drift. Der er derfor stillet en række vilkår, som blandt andet skal sikre en hensigtsmæssig drift, og dermed mindske risikoen for lugtgener fra gyllebeholderne.

Der er endvidere indsat mulighed for, at der ved væsentlige lugtgener kan kræves undersøgelse af, hvordan disse kan begrænses, hvis kommunen vurderer, at dette er påkrævet.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at lovens minimumskrav til afstand til nærmeste beboelse, samlet bebyggelse samt byzone og sommerhusområde er overholdt. Kommunen vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give anledning til væsentlige gener for naboer.

3.4.3 Fluer og skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr foregår igennem forebyggelse, det vil sige ved regelmæssigt oprydning og renholdelse. Ved at renholde og rydde op især i stalde og omkring foder- og gødningslagre forebygges forhold, der tiltrækker skadedyr, og hvor disse har gode betingelser for formering.

Der er stillet vilkår om effektiv fluebekæmpelse, som minimum i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Retningslinjerne giver frit valg mellem biologisk bekæmpelse med rovfluer og snyltehvepse eller kemiske bekæmpelsesmidler. Ud fra et renere teknologispunkt er biologisk bekæmpelse at foretrække, men effekten af den biologiske bekæmpelse er meget afhængig af staldtypen. P.t. er der ikke belæg for at sige at biologisk bekæmpelse er BAT. Der er derfor sat kravet til effekten og det er op til den driftsansvarlige at vælge metoden.

Der er ikke stillet vilkår om rottebekæmpelse i og med dette er et direkte lovkrav. Rottebekæmpelsen består dels af en egentlig bekæmpelse af rotter, hovedsagligt ved udlægning af gift, og dels ved opretholdes af god orden og hygiejne, således at rotternes leveduligheder reduceres. Rottebekæmpelsen skal ske i overensstemmelse med rottebekendtgørelsen samt vejledning fra Naturstyrelsen. Bekæmpelse skal gennemføres af autoriseret firma f.eks. via den kommunale ordning. Jf. ovennævnte bekendtgørelse kan rottebekæmpelse udføres af bedriftens ejer efter korrekt uddannelse og opnåelse af autorisation.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der generelt i forbindelse med dyrehold kan forekomme gener fra skadedyr (fluer, mus og rotter), som skal afhjælpes. Det vurderes, at bedriftens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende til at imødegå unødige gener.

3.4.4 Transport

Hovedparten af transporterne er sæsonbetinget; udkørsel med husdyrgødning i foråret og efterår, kørsel med korn og halm i høsten. Disse transporter kan kun i begrænset omfang planlægges, idet de skal foregå, når vejret tilsiger det. De øvrige transporter er derimod jævnt fordelt over året og har et omfang, der ikke forventes at give gener. Bortset fra en lille øgning i antallet af gylletransporter forventes antallet af transporter at blive det samme i ansøgt som i nudrift. Dette skyldes at en del transporter blot har mere med af gangen. En del af disse transporter kan planlægges, men en del er bestemt af transportøren og ikke af ansøger.

Transporter kan være en væsentlig kilde til støj og mulige gener for omkringboende. Der er i husdyrbrugloven ikke hjemmel til at fastsætte vilkår for transporter på offentlig vej, eller til at sætte spørgsmål vedr. belastning af det lokale vejnet. Færdsel på offentlig vej reguleres i henhold til færdselsloven og håndhæves af politiet.

For at mindske risikoen for gener i forbindelse med transport med tung trafik, er der sat vilkår om, at disse så vidt muligt skal planlægges til hverdag mellem kl. 7.00 og 18.00.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at omfanget af transporter ikke antager et omfang, der vil være til væsentlig gene for beboere i området. Omfanget af transporter forventes ikke at afvige fra hvad der må betragtes som forventeligt i område udpeget til jordbrugsformål. Støj og rystelser i forbindelse med transporter vil dog altid være afhængig af, i hvilke omfang landmanden forstår at vise hensyn, det vil sige måden der køres på og tidspunktet.

3.4.5 Støj fra anlæg og maskiner

Støj fra staldanlægget kan deles i to, dels periodisk støj f.eks. fra pumpning af gylle, blanding/transport af foder, levering/afhentning af dyr og udbringning af husdyrgødning, og dels støj af mere vedvarende karakter fra dyrene, ventilationsanlæg og lignende. Der kan forventes spidsbelastninger med støj i forbindelse med ind-/ og udlevering af grise. Endvidere kan der være særlige støjgener i forbindelse med høst, f.eks. fra korntørring.

I modsætning til fluer, støv og lignende er der helt klare retningslinjer for måling af støj og dermed for fastsættelse af grænseværdier for, hvornår en gene er væsentlig eller uvæsentlig. Grænseværdierne skal ikke overholdes på landbrugsarealer, men i skel til nabobeboelsernes opholdsarealer. Grænseværdierne for forskellige områdetyper fremgår af vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder. Ved naboerne rundt om husdyrbrug er der normal praksis, at der skal fastsættes støjgrænser svarende til områdetype 3: Områder for blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder (bykerne).

Ved vurdering af om anlægget vil kunne overholde støjgrænserne, er der taget hensyn til anlæggets placering og afstande til naboer. Det vurderes, at alle grænser for tilladelig støj og rystelser vil kunne overholdes, og der vil kun i meget få tilfælde opstå væsentlige støjgene fra bedriften.

Der er indsat vilkår om maksimalt tilladelig støj og vilkår om, at der kan kræves udført støjmåling og/eller -beregning. Kontrol af støjen vil kun komme på tale, hvis der opstår begrundet mistanke om, at de fastsatte maksimale støjgrænser er overtrådt.

Miljøtilladelsen omfatter kun de støjende aktiviteter, der er direkte knyttet til husdyrproduktionen. Dvs. at markdriften ikke indgår i en evt. støjmåling/-beregning, kørsel på offentlig vej indgår heller ikke. Derimod indgår kørsel med gylle, foder o.l. inde på selve bedriften.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer på baggrund af afstande til omkringboende og overholdelse af de stillede vilkår, at støjen fra anlægget vil kunne overholde Miljøstyrelsens retningslinjer. Vibrationer og lavfrekvent støj vurderes at være af et omfang, der ikke vil være til væsentlig gene for naboer. På baggrund heraf vurderer kommunen, at støj fra bedriften ikke forventes at give anledning til væsentlige støjgener for de omkringboende.

3.4.6 Støv fra anlæg og maskiner

Støv forekommer primært i forbindelse med håndtering af halm og foder samt kørsel med traktor og maskiner.

Ved fornuftig håndtering af halm og foder og forsigtig kørsel forventes der ikke at være væsentlige støvpåvirkninger uden for bedriften, og dermed ingen væsentlige støvgener for de omkringboende.

Der vil være støv fra dyrene, normalt dog ikke i et omfang, så det opleves uden for staldene. Foderhåndtering foregår indendørs. Støvet minimeres desuden som følge af omhyggelig management.

Der er stillet vilkår om, at driften af anlægget ikke må medføre støvgener uden for staldene. Det er Guldborgsund Kommune der i givet fald afgør om evt. gener er væsentlige eller ej.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der ikke vil være væsentlige støvproblemer eller støvgener for omkringboende. Ved denne vurdering er der taget hensyn til afstanden til omkringboende. Dog henvises til god landmandspraksis, at al transport til og fra bedriften skal, for at begrænse støvgener, foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

3.4.7 Lys

Som udgangspunkt vil der ikke være belysning om natten, hverken i staldene eller uden for bygningerne. Udendørs lys er kun tændt i forbindelse med ind- og udlevering af grise, eller evt. andre særlige situationer.

Der er indsat vilkår om, at det ved indretning og drift af bedriften skal sikres, at naboer ikke generes af lys fra vinduer, porte, køretøjer og lignende.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at belysningen ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende, trafikanter eller landskabelige hensyn. Der er ved denne vurdering taget hensyn til afstand til omkringboende.

3.5 GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNTERING

3.5.1 Gødningstyper og mængder

Gødningsproduktionen på bedriften består af gylle og ansøger har oplyst, at der årligt vil blive produceret ca. 5.000 m³ gylle incl. rengøringsvand, drikkevandsspil m.m.

Beregningerne i ansøgning er udført under forudsætning af, at gødningen håndteres som gylle. For at sikre, at beregningsforudsætningerne for ammoniak fra stalde og gødningslagre fastholdes, er der stillet vilkår om, at staldene og gødningslagrene indrettes som angivet, og at gødningen håndteres som gylle. Ønskede fysiske ændringer i staldindretningen eller gødningslagre skal forelægges Guldborgsund Kommune til vurdering for eventuel godkendelsespligt inden ændringerne foretages.

Kommunes vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at overholdelse af de givne vilkår medvirker til, at forudsætningerne for beregningerne, som ligger til grund for miljøtilladelsen, fastholdes.

3.5.2 Flydende husdyrgødning, opbevaring

Der er gylleproduktion i alle staldafsnit og gyllen ledes via forbeholder til gyllebeholderne. Ifølge det foregående afsnit er den årlige produktion af flydende husdyrgødning på ca. 5.000 m³. Denne mængde inkluderer rengøringsvand, drikkevandsspild m.m.

I forbindelse med det ansøgte er der ikke planlagt en ny gyllebeholder. Nedenstående tabel viser en oversigt over beholdere til flydende husdyrgødning på bedriften:

Tabel 7. Gødningsopbevaring

Opbevarings-anlæg	Byggeår/kontrol år	Overflade-areal	Overdækning	Kapacitet
Vestermark 17	2000	665 m ²	Flydelag	2.740 m ³
Samlet		665 m²		2.740 m³

Der er stillet vilkår om et maksimalt samlet overfladeareal på gyllebeholdere svarende til 665 m², da dette indgår som forudsætning for beregning af ammoniakemissionen fra anlægget.

Opbevaringskapacitet

Ifølge ansøgningsmaterialet er der en samlet opbevaringskapacitet for bedriften på 2.740 m³. Den forventede årlige gylleproduktion er oplyst til 5.000 m³. Der er dermed kapacitet svarer til ca. 6,6 måneders opbevaring.

Husdyrgødningsbekendtgørelsens anbefaling om tilstrækkelig opbevaringskapacitet er 9 måneders tilførsel. Retningslinjerne er således ikke umiddelbart overholdt.

På ejers anden ejendom Sakskøbingvej 15 er der 2 gyllebeholdere med en samlet kapacitet på 3.580 m³, og produktionen her forventes at ligge under 3.000 m³ gylle årligt. Ses der på de 2 ejendomme som helhed, kan der således forventes en opbevaringskapacitet på 9 mdr.

Da ejendommene i godkendelsessammenhæng er 2 selvstændige bedrifter, og de dermed kan sælges til selvstændige bedrifter, er der sat vilkår om, at der altid skal være rådighed over 9 måneders opbevaringskapacitet. Hvis der på et tidspunkt ikke er rådighed over kapaciteten på Sakskøbingvej 15, skal der være dokumentation for opbevaringskapacitet f.eks. ved 5 årig lejeaftale på anden gyllebeholder, 5 årig aftale om afsætning til biogasanlæg, eller lignende.

Håndtering af gylle

For at sikre, at der kan ske en forsvarlig overpumpning af gylle til gyllevogn, er der sat vilkår om, at der skal benyttes gyllevogne med egen påmonteret pumpe med returløb. Alternativt skal der være læsseplads ved gyllebeholderne. Evt. læsseplads skal udføres i henhold til Landbrugets Byggeblad for læsseplads for gyllevogne GR-nr. 103.11-2 fra juli 1987. Afløbet/pumpebrønden skal være dimensioneret således, at også et større spild kan opsamles. For at sikre, at læssepladsens opsamlingskapacitet ikke er opbrugt af regnvand, er der ligeledes vilkår om, at pumpeump tømmes for regnvand før der foretages overpumpning af gylle. Læssepladsen skal renses ved arbejdsdagens ophør de dage, hvor der afhentes gylle. Rensningen skal være så grundig, at regnvand, der falder på pladsen ikke forurenes med gylle, men frit kan løbe ud over kanten og sive ned.

For at minimere risikoen for udslip af gylle i forbindelse med pumpning er der sat vilkår om, at der ved enhver overpumpning mellem gyllebeholder og -vogn skal være opsyn med overpumpningen, for at forhindre, at der sker forurening med gylle ved at vognen overfyldes eller andre uheld.

For at mindske risikoen for lugtgener er der endvidere sat vilkår om, at omrøring af gylle først må ske umiddelbart før udkørsel, samt at omrøringen skal koncentrerer over så kort tid som muligt.

Endvidere er der sat vilkår om, at flydelaget skal reetableres umiddelbart efter omrøring og / eller pumpning af gylle fra gyllebeholderne. Ved pumpning flere dage i træk, kan reetableringen afvente til sidste pumpning er gennemført. Vilkåret er sat for at minimere den periode, hvor ammoniakfordampningen fra gyllebeholderen er stor pga. det brudte flydelag, og hvor der samtidigt kan være kraftig lugt fra beholderen.

Der foretages ikke behandling af husdyrgødning i form af separationsanlæg, forsuring eller lignende på bedriften.

3.5.3 Gyllekøling

Ingen stalde på bedriften er udstyret med gyllekøling.

3.5.4 Zink

I ansøgningsmaterialet er det oplyst, at der ikke benyttes medicinsk zink, men da dette kan ændre sig er der sat vilkår om, at hvis der benyttes receptpligtig medicinsk zink til smågrisene skal dette oplyses til Guldborgsund Kommune. Samtidigt skal det oplyses hvor stor en %-del af gyllen i de enkelte gyllebeholdere, der kommer fra smågrise, der har fået medicinsk zink.

Vilkåret er sat, for at Guldborgsund Kommune kan vurdere om der skal træffes særlige forholdsregler/sættes særlige krav for at sikre overholdelse af § 36 i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Jf. §'en kan der evt. være behov for påbud om kalkning af marker, særlige afstandskrav til vandmiljø, særlige restriktioner i udspretningsmængder m.m.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer at vilkåret sikre tilsynsmyndighedens mulighed for at kontrollere, at husdyrgødningsbekendtgørelsens regler om anvendelse af gylle fra smågrise behandlet med medicinsk zink bliver overholdt.

3.6 BEDST TILGÆNGELIG TEKNIK (BAT) OG BEGRÆNSENDE FORANSTALTNINGER

Et husdyrbrug bør til stadighed søge at begrænse forurening ved at indføre og gøre brug af den bedste tilgængelige teknik til at nedbringe eventuelle miljøpåvirkninger og gener fra stalde, husdyrgødningsopbevaringsanlæg m.m.

Gennem Husdyrloven pålægges den enkelte landmand at redegøre for brugen af BAT og eventuelt reducere miljøbelastningerne fra husdyrproduktionen ved anvendelse af BAT. Ved begrebet "tilgængelig teknik" menes, at teknikken ved afvejning af økonomiske udgifter og fordele skal være mulig at anvende i landbrugssektoren som helhed. I begrebet "tilgængelig" ligger en indbygget afvejning mellem mål og midler (proportionalitet), men det skal afvejes på sektorniveau og ikke på bedriftsniveau.

Det niveau miljøbelastningen kan nedbringes til ved hjælp af BAT supplerer det fastlagte beskyttelsesniveau. BAT kravene er uafhængige af omgivelsernes

sårbarhed. Beliggenheden af bedriften i et særligt følsomt område skærper således ikke kravet til BAT.

Overholdelse af BAT er i denne miljøtilladelse vurderet med udgangspunkt i retningslinjer i MST's vejledning, BREF-dokumenter ("BAT reference documents")

BAT er en retslig standard, der ændrer sig i takt med den teknologiske udvikling.

BAT-kravene er vurderet forskellige for nybyggeri/omfattende renovering, hvor moderne teknologi ofte kan implementeres forholdsvis billigt, i forhold til eksisterende bygninger, hvor implementering kan være dyr eller ligefrem umulig.

For tilladelser efter § 16 b er det dog kun ammoniakfordampning fra stald og lager der skal vurderes i forhold til BAT

3.6.1 Ammoniak og anvendelse af BAT

Ammoniakemission fra anlægget kan mindskes ved at begrænse dyrenes udskillelse af kvælstof, begrænse tabet af ammoniak fra husdyrgødningen i stald og/eller lager eller at opsamle ammoniak fra luften ved rensning. Dette kan gennemføres ved, at anvende forskellige teknikker/teknologier hver for sig, eller i kombination med hinanden.

Den maksimale ammoniakemission beregnes på baggrund af fastlagte grænser jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. I ansøgningssystemet husdyrgodkendelse.dk beregnes det niveau for samlet ammoniakemission, som på godkendelsestidspunktet er BAT for den pågældende produktion. BAT-beregningen er bindende for kommunen, dog med mulighed for gennemførsel af konkrete supplerende vurderinger, hvis der findes særlige behov herfor.

Det er op til den enkelte husdyrbruger at beslutte, hvilke virkemidler der tages i brug for at overholde kravet til maksimal ammoniakemission fra stald-/og gødningslager. Det er dog et krav, at de anvendte virkemidler er anført på Miljøstyrelsens teknologiliste.

Jf. beregning i husdyrgodkendelse.dk skema 213703, version 2, vil det være proportionelt at stille krav om overholdelse af et samlet ammoniakemissionsniveau på 3.116 kg NH₃-N pr. år.

Den faktiske ammoniakemission fra det ansøgte anlæg er beregnet til 3.116 kg NH₃-N pr. år, og ligger dermed på BAT-niveauet. Krav til overholdelse af BAT i relation til ammoniak er dermed overholdt.

Ammoniakemissionsniveauet er overholdt ved anvendelse af de angivne staldsystemer, dyretyper, m² produktionsareal/overfladeareal på gødningslagre. Det har ikke været nødvendigt med andre virkemidler.

Kommunens vurdering

Samlet set vurderer kommunen, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse ammoniakemissionen fra bedriftens anlæg. Der er indført BAT i det omfang, at kommunen vurderer det proportionelt i det konkrete tilfælde, hvor der er taget hensyn til den pågældende husdyrproduktion og størrelse.

3.7 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

Dokumentationen for egenkontrollen skal have en sådan form, at den tydeligt viser, at vilkårene i miljøtilladelsen er overholdt.

I vilkårene er der stillet krav om dokumentation for følgende forhold:

- Registrering af årligt forbrug af el og vand
- Dokumentation for bortskaffelse af affald
- Logbog over driftsuheld og andre væsentlige uregelmæssigheder i driften.
- Beredskabsplan
- Logbog over rensning og service på ventilationsanlæg og øvrige mekaniske anlæg.

Dokumentation for overholdelse af vilkårene skal opbevares i mindst 5 år. Guldborgsund Kommune skal ved tilsyn og kontrol have adgang til den nævnte dokumentation.

Alle vilkår er stillet for at sikre, at forudsætningerne for miljøtilladelsen overholdes, samt frivillige tiltag gennemføres. Dette vurderes nødvendigt, da det danner grundlag for vurderingen af, at den ansøgte produktion ikke vil få væsentlig indflydelse på miljøet eller omkringboende.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at gennemførelse af den beskrevne egenkontrol og overholdelse af de stillede vilkår i øvrigt vil medføre, at der løbende holdes øje med, at de givne forudsætninger for miljøtilladelsen overholdes, og at det er dokumenteret, således at kommunen ved tilsyn eller på efterspørgsel kan kontrollere dette.

3.8 ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIV

3.8.1 Alternative løsninger

Der indgår intet nybyggeri i ansøgningen, og der er derfor ikke set på alternativer.

3.8.2 0-alternativ

Et 0-scenarie på denne bedrift vil betyde, at produktionen på bedriften var låst og der ikke ville være mulighed for at udnytte de eksisterende rammer optimalt.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at overgang til de nye mere fleksible godkendelser er et nødvendigt skridt for bedriften, hvis den skal kunne udnytte de eksisterende rammer på et lønsomt niveau.

3.9 HUSDYRBRUGETS OPHØR

Da det ansøgte dyrehold er under grænsen for IE-brug er der ikke krav om at der i ansøgningen skal redegøres for tiltag i forbindelse med bedriftens ophør.

3.10 HØRINGER

Udkastet til miljøtilladelse er sendt i forhøring hos ansøger og ansøgers konsulent.

Derudover har det været sendt i høring hos ansøger, ansøgers konsulent og naboer i 14 dage, med høringsfrist d. 30. oktober 2019.

Omfanget af høringsparter i området omkring bedriften er udvalgt på baggrund af en beregnet konsekvensafstand på 627 meter.

Der er ikke gennemført høring af samtlige ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til bedriften Vestermark 17, ud over de ovenfor nævnte, da dette er vurderet af underordnet betydning.

Nabohøringen har ikke givet anledning bemærkninger.

4 SAMLET VURDERING OG KONKLUSION

I henhold til de beregninger, der gennemføres i det elektroniske ansøgningssystem, kan produktionsudvidelsen gennemføres uden at overskride de beskyttelsesniveauer, der er udstukket i lovgivningen. Efter Guldborgsund Kommunes vurdering vil den ansøgte udvidelse af dyreholdet heller ikke give anledning til væsentligt gener for naboerne, hverken hvad angår transport, støj, fluer eller det samlede visuelle indtryk af bedriften. Ved overholdelse af de vilkår miljøtilladelsen er betinget af, er det endvidere Guldborgsund Kommunes vurdering, at plante- og dyreliv i området samt i de områder, der ligger op til produktionsanlægget, ikke vil blive påvirket i negativ retning.

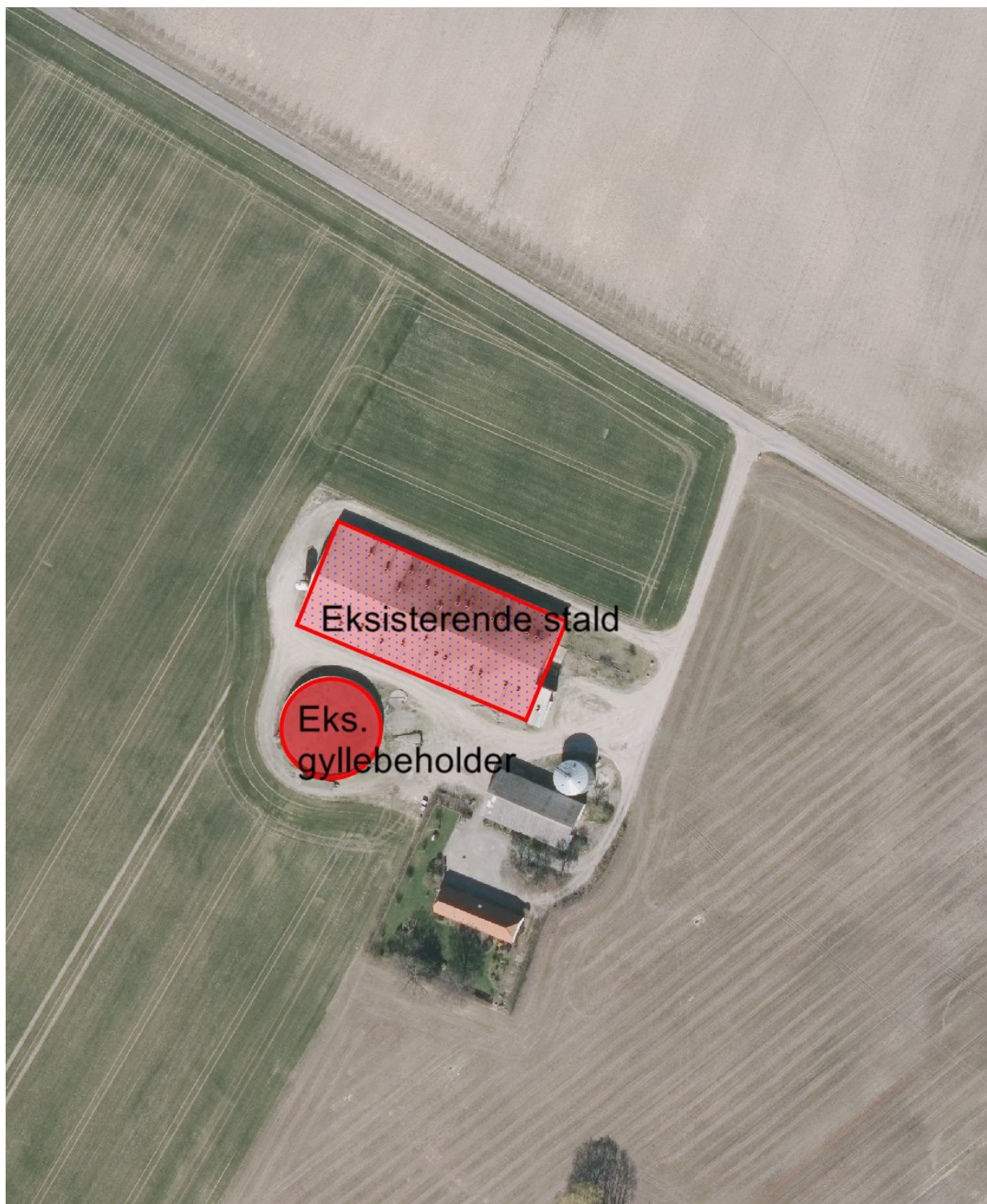
Samlet er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at der kan meddeles miljøtilladelse til den ansøgte, uden at det medfører væsentlige virkninger på miljøet. Ved overholdelse af vilkår i godkendelsen, har ansøger truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik. Samtidig kan bedriften drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, der er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Guldborgsund Kommune vurderer, at indretning og drift af husdyrbruget kan ske i overensstemmelse med gældende regler. Yderligere er det vurderet, at driften kan gennemføres uden væsentlig påvirkning på miljøet, som dette er defineret i husdyrloven, herunder at det ansøgte ikke skader bevaringsstatus for Natura 2000-områder eller yngle- og levesteder for arter optaget på Habitatdirektivets bilag IV.

Endelig er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at der jf. oplysningerne i ansøgningsmaterialet er tænkt BAT ind i bedriftens indretning og drift i det omfang, at BAT ikke strider mod proportionalitetsprincippet.

5 BILAG

Bilag 1:	Situationsplan
Bilag 2:	Naturvurdering

Bilag 1 Situationsplan

Vestermark 17, 4891 Toreby L.

GULDBORGSUND

NATURVURDERING TIL § 16 B MILJØTILLADELSE AF LANDBRUG

VESTERMARK 17, 4891 TOREBY L

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.1	Påvirkning fra stald og lager	3
1.1.1	Ammoniakfølsom natur	3
1.1.2	Natura 2000-områder	7
1.1.3	Bilag IV-arter og andre sjældne og/eller beskyttelseskrævende arter.....	10

1.1 PÅVIRKNING FRA STALD OG LAGER

1.1.1 Ammoniakfølsom natur

Ammoniakfølsom natur er jf. husdyrlovens § 7 opdelt i tre kategorier.

Kategori 1-natur

Denne kategori omfatter de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen. Naturtyperne fremgår af bilag 3, punkt D i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

For de Natura 2000-naturtyper, som endnu ikke er kortlagt som kategori 1-natur (primært søer), skal kommunen vurdere påvirkningen og eventuelt fastsætte vilkår om maksimal deposition af ammoniak. Dette kræver en konkret besigtigelse for at bestemme søernes naturtype.

Kategori 1-natur omfatter ligeledes heder og overdrev beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 indenfor Natura 2000-områder, som ikke er nævnt ovenfor.

For kategori 1-natur gælder at den totale ammoniaktilførsel på naturområdet ikke må overskride følgende beskyttelsesniveau:

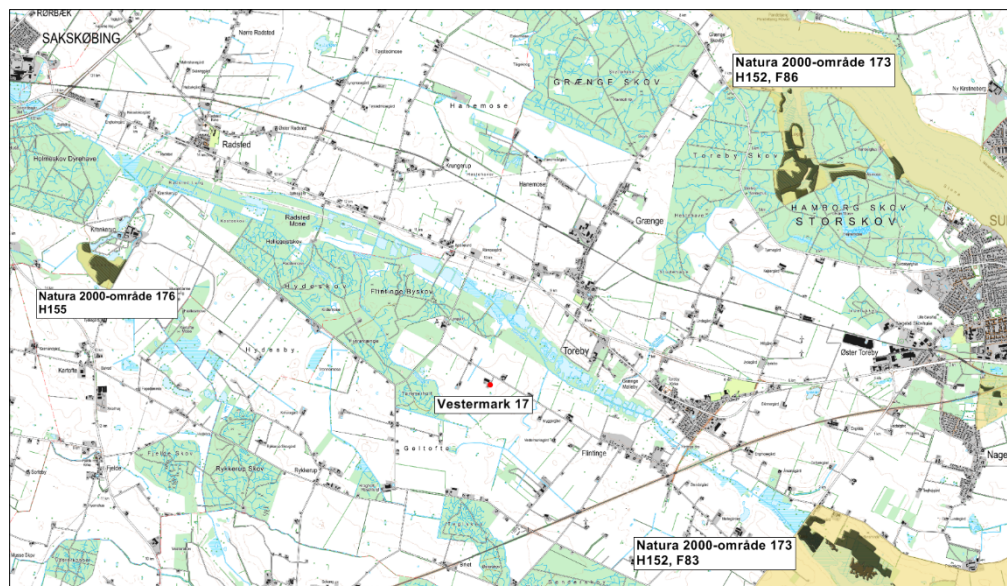
- 0,2 kg N/ha ved mere end 2 husdyrbrug (mere end 1 ejendom udover ansøger)
- 0,4 kg N/ha ved 2 husdyrbrug (ansøger samt 1 ejendom)
- 0,7 kg N/ha ved 1 husdyrbrug (ansøger)

Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel):

- antal husdyrbrug over 150 kg $\text{NH}_3\text{-N}$ pr. år indenfor 200 meter +
- antal husdyrbrug over 450 kg $\text{NH}_3\text{-N}$ pr. år indenfor 200-300 meter +
- antal husdyrbrug over 750 kg $\text{NH}_3\text{-N}$ pr. år indenfor 300-500 meter +
- antal husdyrbrug over 1.500 kg $\text{NH}_3\text{-N}$ pr. år indenfor 500-1000 meter +
- antal husdyrbrug over 5.000 kg $\text{NH}_3\text{-N}$ pr. år indenfor 1000-2500 meter.

Husdyrbruget ligger midt mellem tre Natura 2000-områder, som indeholder kategori 1-natur, se kort 1. Mod nordøst ligger Løgnoret i en del af Hamborgskoven ca. 4,6 km fra husdyrbruget med habitatnaturtyperne 9130 Bøg på muld, 9160 Egeblandskov og 7230 Riggær. I samme afstand mod sydøst ligger udløbet af Flintinge Å med habitatnaturtyperne 7230 Riggær, 6410 Tidvis våd eng og 6210 Kalkoverdrev. Begge disse områder indgår i Natura 2000-område 173, der på dette sted består af habitatområde 152 og fuglebeskyttelsesområderne 86 Guldborgsund og 83 Kyststrækningen ved Hyllekrog-

Rødsand. Endelig ligger Natura 2000-område 176 (habitatområde 155) Krenkerup Haveskov ca. 5 km nordvest for husdyrbruget. Området består af habitatnaturtyperne 9130 Bøg på muld og 91E0 Elle- og askeskov.

Kort 1. Beliggenheden af Vestermark 17 i forhold til nærmeste kategori 1-natur (gråbrun farve) i henholdsvis Natura 2000-område 173 og 176 (gullig farve).

De anbefalede tålegrænser for naturområderne er (jf. Notat fra DCE af 6-9-2018):

- 6210 Kalkoverdrev: 15-25 kg N/ha/år
- 6410 Tidvis våd eng: 15-25 kg N/ha/år
- 7230 Riggær: 15-25 kg N/ha/år
- 9130 Bøg på muld: 10-20 kg N/ha/år
- 9160 Egeblandskov: 10-20 kg N/ha/år
- 91E0 Elle- og askeskov: 10-20 kg N/ha/år

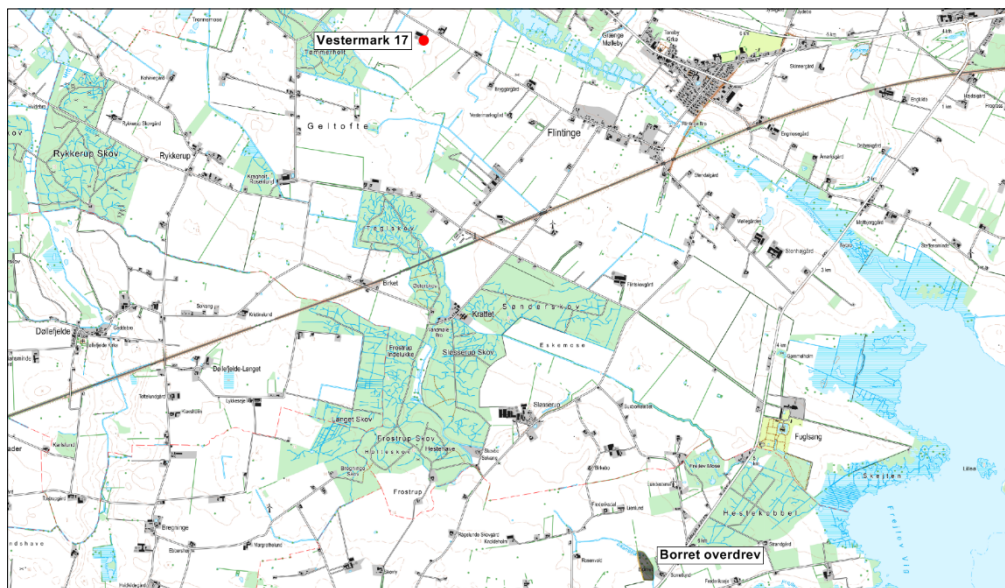
Guldborgsund Kommune er allerede belastet med atmosfærisk kvælstof, der kan udgøre en trussel mod den beskyttede natur. Denne belastning kaldes baggrundsbelastningen og er ifølge "National – Kvælstoftotal afsætning" på Danmarks Miljøportal beregnet til 14,8 kg N/ha/år i området omkring Løgnoret, 14,1 kg N/ha/år i Krenkerup Haveskov og 13,1 kg N/ha/år i området omkring udløbet af Flintinge Å.

Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0,0 kg NH_3 -N/ha i alle naturområderne med kategori 1-natur.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur omfatter højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og som er beliggende udenfor Natura 2000-områder. For denne kategori gælder, at den totale ammoniaktilførsel på naturområdet ikke må overskride 1,0 kg NH_3 -N/ha.

Det nærmeste kategori 2-naturområde er Borret overdrev, der ligger ca. 5,5 km sydøst for husdyrbruget, se kort 2. Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0,0 kg NH_3 -N/ha i naturområdet.

Kort 2. Beliggenheden af husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 2-natur.

Kategori 3-natur

For kategori 3-natur gælder, at kommunen konkret skal vurdere følgende beskyttede, ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder, som ikke er omfattet af kategori 1 og 2: Heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, og ammoniakfølsomme skove.

Skov defineres som arealer, der er større end ½ ha og mere end 20 meter brede, og som er bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer, jf. skovlovens definition af skov.

En skov betegnes som ammoniakfølsom, når:

- 1) der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel "skovjordbund",
- 2) skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel "skovjordbund", eller
- 3) der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen over arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af skovlovens § 25.

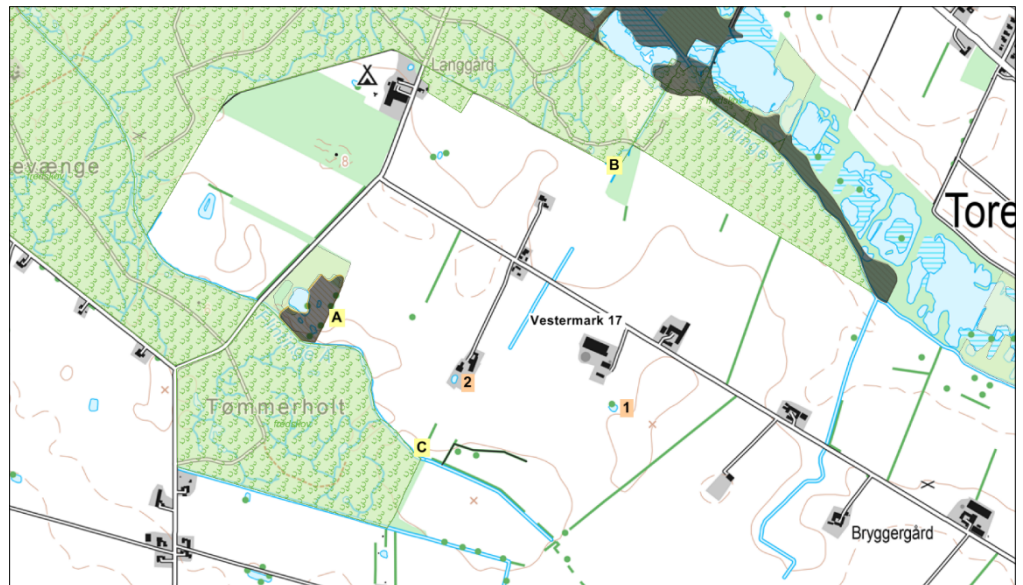
Naturtypernes tålegrænse over for kvælstof fremgår af tabel 1.

Tabel 1. Naturtypernes tålegrænse for kvælstof. Kilde: Notat fra DCE af 6-9-2018.

Naturtype	Tålegrænse, kg N/ha
Overdrev	10-25 (sure overdrev 10-15; kalkholdige overdrev 15-25)
Hede	10-20 (tør hede 10-20; våd hede 15-25)
Mose og kær	5-30 (højmoser 5-10; hængesæk og tørvelavninger 10-15; fattigkær og hedemoser 10-20; kalkrige moser, væld og rigkær 15-30)

Baggrundsbelastningen med kvælstof er 14,5 kg N/ha i området, hvor Vestermark 17 ligger jf. "National – Kvælstoftotal afsætning" på Danmarks Miljøportal.

I området omkring husdyrbruget ligger nogle naturtyper og skove, som er omfattet af kategori 3, se kort 3 og tabel 2. Merdepositionen af kvælstof fra henholdsvis den ansøgte drift og efter 8-års reglen er beregnet på kategori 3-naturen i det elektroniske ansøgningssystem. Ved 8-års reglen skal kommunen inddrage alle etableringer, udvidelser og ændringer, der er godkendt, tilladt eller anmeldt i løbet af de seneste 8 år i beregningen af merdepositionen.

Kort 3. Beliggenheden af husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 3-natur (lokalitet A-C) og beskyttet natur jf. naturbeskyttelseslovens § 3 (lokalitet 1 og 2).

Tabel 2. Oversigt over kategori 3-natur ved Vestermærk 17.

Lokalitet	Naturtype	Sårbare arter / natur	Beregnet merdeposition (nudrift)	Beregnet merdeposition (8-års drift)
A	Overdrev	-	0,0 kg NH ₃ -N/ha	0,0 kg NH ₃ -N/ha
B	Skov	-	0,1 kg NH ₃ -N/ha	0,1 kg NH ₃ -N/ha
C	Skov	-	0,0 kg NH ₃ -N/ha	0,0 kg NH ₃ -N/ha

Overdrevet (lokalitet 1) ligger umiddelbart nord for skoven Tømmerholt ca. 720 m vest for husdyrbruget. Lokaliteten er besøgt den 14-8-2015 af kommunen. Overdrevet er af meget høj naturmæssig værdi. Det rummer regionalt sjældne biotopstyper og en række ualmindelige arter. Området er svagt kuperet med talrige små, fugtige lavninger. Vegetationen er domineret af græsset almindelig hvene, men der er også rige forekomster af bugtet kløver, almindelig kællingetand, seline mv. I et tørt område i den centrale del af overdrevet findes der hedelyng og tormentil. Overdrevet er påvirket af næringsstoffer fra marken mod øst, hvilket bl.a. ses af forekomsten af arter som rejnfan, bjerg-rørhvene og almindelig hundegræs. På tidspunktet for besøget blev dele af overdrevet drevet med høslæt, mens andre dele var under begyndende tilgroning med krat.

Nærmeste skove, som vurderes at være ammoniakfølsomme ud fra, at der har været skov på arealet i lang tid, er den østlige del af Flintinge Byskov (punkt B) og Tømmerholt (punkt C), som ligger henholdsvis ca. 500 m nord for og ca. 560 m syd for husdyrbruget. Begge skove er fredskov og fremgår af de høje målebordsblade fra perioden 1862-1899 som skov. Skovene består hovedsageligt af løvtræer.

Beskyttet natur, der ikke er kategori-natur.

Ferske enge, strandenge og næringsrige søer/vandhuller er naturtyper omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, men som ikke er kategori-natur. I en afstand af ca. 150 m sydøst for husdyrbruget ligger et vandhul (punkt 1 på kort 3). Mod sydvest ligger der også et vandhul (punkt 2) med en afstand på ca. 370 m til husdyrbruget. Merdepositionen fra den ansøgte produktion er mindre end 1 kg $\text{NH}_3\text{-N/ha}$ i begge vandhuller, se yderligere beskrivelse i afsnit 1.1.3. Det vurderes derfor, at den ansøgte produktion ikke vil medføre tilstandsændringer i nærliggende § 3-naturtyper, og at husdyrbruget kan drives på stedet uden at indebære en væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 34 stk. 1 nr. 2.

*Kommunens vurdering*Kategori 1-natur

Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0,0 kg $\text{NH}_3\text{-N/ha}$ i alle naturområderne med kategori 1-natur. Produktionen overholder dermed det højeste beskyttelsesniveau for ammoniakdeposition.

Da den totale ammoniakdeposition fra det samlede ansøgte anlæg i kategori 1-naturområderne ligger under 0,2 kg $\text{NH}_3\text{-N/ha/år}$, er det ikke påkrævet at vurdere nærmere på eventuel kumulation med andre husdyrbrug.

Kommunen vurderer, at den ansøgte drift af anlægget ikke vil påvirke kategori 1-naturen og dermed udpegningsgrundlaget i det pågældende habitatområde på en måde, der hindrer målopfyldelsen for habitatområdet. Endvidere kan det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af naturområdet, selvom beskyttelsesniveauet er overholdt.

Kategori 2-natur

Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion på Vestermark 17 er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0,0 kg $\text{NH}_3\text{-N/ha}$ i naturområdet. På denne baggrund vurderes det, at det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning med ammoniak af det nærmeste kategori 2-natur.

Kategori 3-natur

Den ansøgte produktion på Vestermark 17 må ikke medføre, at tilstanden i kategori 3-naturtyperne påvirkes negativt. Dette kan undersøges ved at sammenholde naturtypernes tålegrænse for kvælstof med den beregnede merdeposition med kvælstof fra det ansøgte dyrehold.

Da merdepositionen med kvælstof i den nærmeste kategori 3-natur er beregnet til mindre end 1,0 kg $\text{NH}_3\text{-N/ha}$, vurderes det, at der ikke sker en tilstandsændring i disse naturområder. Det vurderes derfor, at der ikke skal stilles vilkår i forhold til kategori 3-naturområderne.

1.1.2 Natura 2000-områder

Natura 2000-områder udgøres af habitat- og fuglebeskyttelsesområder, som til sammen danner et økologisk netværk af beskyttede naturområder gennem hele EU. I Danmark kaldes områderne også for internationale naturbeskyttelsesområder, og her indgår også ramsar-områderne. Der er 254 habitat-, 113 fuglebeskyttelses- og 27 ramsar-områder i Danmark.

Før der træffes afgørelse om tilladelse eller godkendelse efter husdyrbrugsloven, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, jf. habitatbekendtgørelsens § 7 stk. 1. Princippet i beskyttelsen er, at der ikke i disse områder må foretages noget, som skader de naturværdier (naturtyper og arter), som ligger til grund for deres udpegning.

Hvis projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der, jf. habitatbekendtgørelsens § 7 stk. 2, foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Den fælles målsætning for de udpegede områder er, at de naturtyper og arter, som et område er udpeget for at beskytte, skal have en gunstig bevaringsstatus.

Husdyrbruget på Vestermark 17 ligger, som beskrevet i afsnit 1.1.1., med næsten samme afstand til de to Natura 2000-områder nr. 173 Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand (H152, F83, F86) og nr. 176 Krenkerup Haveskov (H155). Afstanden fra husdyrbruget til Natura 2000-områderne er henholdsvis ca. 4,6 km og 5 km, se kort 1.

Natura 2000-område 173 består overvejende af et marint areal. Landarealet udgøres af en mere eller mindre bred strimmel land langs det afgrænsede marine område. Strandenge med deres salttålende plantearter findes typisk som langstrakte bånd i kystlinjen. Bag disse, hvor kalkholdigt trykvand træder frem, optræder flere steder rigkær, og i baglandet, på morænejorden, af og til kalkoverdrev (jf. basisanalysen for Natura 2000-området).

Udpegningsgrundlag for habitatområde H152 Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand		
Naturtyper:	Sandbanke (1110) Vadeblade (1140) *Lagune (1150) Bugt (1160) Rev (1170) Strandvolde med enårige planter (1210) Strandvolde med flerårige planter (1220) Klinte eller klipper ved kysten (1230) Enårig strandengsvegetation (1310) Strandeng (1330) Forklit (2110) Hvid klit (2120) *Grå/grøn klit (2130) Klitlavning (2190) Kransnålalge sø (3140)	Næringsrig sø (3150) Brunvand sø (3160) Kalkoverdrev (6210) *Surt overdrev (6230) Tidvis våd eng (6410) Urtebræmme (6430) Rigkær (7230) Bøg på mor (9110) Bøg på muld (9130) Bøg på kalk (9150) Ege-blandskov (9160) *Elle- og askeskov (91E0) * angiver prioriteret naturtype eller art
Arter:	Skæv vindesnegl *Eremit Stor vandsalamander Bredøret flagermus	Damflagermus Gråsæl Spættet sæl

Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområde F83 Kyststrækningen ved Hyllekrog-Rødsand		
Arter:	Skarv (rastende)	Rørhøg

Rørdrum	Blishøne (rastende)
Knopsvane (rastende)	Klyde
Sangsvane (rastende)	Spiltterne
Sædgås (rastende)	Fjordterne
Mørkbuget Knortegås (rastende)	Havterne
Hvinand (rastende)	Dværgterne
Lille Skallesluger (rastende)	Mosehornugle
Havørn	Plettet rørvagtel

Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområde F86 Guldborgsund		
Arter:	Knopsvane (rastende)	Hvinand (rastende)
	Sangsvane (rastende)	Stor Skallesluger (rastende)
	Taffeland (rastende)	Havørn
	Troldand (rastende)	Rørhøg

Natura 2000-område 176 Krenkerup Haveskov har et areal på 20 ha. Området består af løvskov, især af bøg, stilkeg, el, ask og ahorn. Der findes et stort antal gamle træer i området, der sammen med en del liggende døde træer giver området et urskovsagtigt præg. Nogle af landets ældste bøgetræer på mere end 400 år findes i området. Området er især udpeget, fordi det er levested for den sjældne bille Eremit, som lever i gamle, delvist hule træer med solbeskinnede trækroner og stammer.

Udpegningsgrundlag for habitatområde H155 Krenkerup Haveskov		
Naturtyper:	Bøg på muld (9130)	*Elle- og askeskov (91E0)
	Ege-blandskove (9160)	
		* angiver prioriteret naturtype eller art
Arter:	* Eremit (1084)	

I Danmark findes tillige 60 naturtyper (lysåben natur, skovtyper, søer, vandløb og marine naturtyper), der er omfattet af EF-Habitatdirektivets bilag I, som beskyttede i Natura2000-områderne. Flere af disse naturtyper er særligt truede (såkaldt prioriterede), hvilket medfører et særligt ansvar for beskyttelsen.

Nærmeste forekomst af terrestriske habitatnaturtyper indenfor Natura 2000-områderne er kategori 1-naturtyperne, som er beskrevet og vurderet i afsnit 1.1.1 og kort 1.

Kommunens vurdering

Den totale deposition af ammoniak fra den ansøgte produktion overstiger ikke bekendtgørelsens fastlagte beskyttelsesniveau for nærmeste ammoniakfølsomme habitatnatur i Natura 2000-områderne. Kommunen vurderer, at projektet på Vestermark 17 ikke i sig selv påvirker disse naturtyper og dermed arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne.

Samlet vurderes det, at bevaringsstatus for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område 173 og 176 ikke vil blive negativt påvirket, og dermed at det ansøgte projekt hverken alene eller sammen med andre planer og projekter i området vil påvirke Natura 2000-området væsentligt.

1.1.3 Bilag IV-arter og andre sjældne og/eller beskyttelseskrævende arter

I Danmark findes der 76 dyre- og plantearter, der er omfattet af EF-Habitatdirektivets bilag IV (kaldet bilag IV-arter) som særlig strengt beskyttet i det naturlige udbredelsesområde ifølge direktivets artikel 12. I Guldborgsund Kommune findes sikkert, med stor sandsynlighed eller er tidligere fundet 25 dyre- og plantearter, som er omfattet af bilag IV (Tabel 4, sidst i dokumentet).

Beskyttelsen indebærer bl.a. forbud mod beskadigelse eller ødelæggelse af arternes levesteder og yngle- og/eller rasteområder. Ved godkendelse af projekter skal kommunen vurdere, om projektet beskadiger eller ødelægger yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for Bilag IV-arterne. Projektet kan kun godkendes, hvis der ikke sker beskadigelse eller ødelæggelse herunder gradvis forringelse af yngle- eller rasteområder jf. Habitatbekendtgørelsens § 11 og Naturbeskyttelseslovens § 29a.

Udover beskyttelseskrævende Bilag IV-arter skal ansøgningen vurderes i forhold til rødlistede og fredede arter. Bilag IV-arternes status i Guldborgsund kommune fremgår af tabel 4, sidst i dokumentet.

Padder

Det følger af Miljøstyrelsens husdyrvejledning, at inden for en afstand på 300 m fra stald/lager kan depositionen af kvælstof henføres til punktkilden (stald/lager). Ved større afstande vil en påvirkning fra punktkilden (stald/lager) ikke kunne adskilles fra den diffuse forurening.

Kort 4. Beliggenheden af beskyttede vandhuller (blå stribet signatur) ved husdyrbruget. Den røde streg angiver afstanden på 300 m fra stald og gødningslager.

Tabel 3. Beregning af ammoniakdepositionen fra husdyrbruget.

	Afstand fra anlæg	Retning	Totaldeposition	Merdeposition nudrift	Merdeposition 8-års drift
Vandhul	150 m	SØ	1,2 kg NH ₃ -N/år	0,1 kg NH ₃ -N/år	0,1 kg NH ₃ -N/år

Inden for en afstand af 300 m fra husdyrbruget er der et vandhul, se kort 4. En beregning af ammoniakdepositionen fra den ansøgte produktion fremgår af tabel 3. Vandhullet er

besigtiget af kommunen den 19-5-2016. Det er næringsrigt, har delvis stejle brinker samt spredte træer omkring. Vandhullet blev ved besigtigelsen vurderet som begrænset egnet som ynglested for bilag IV-padder.

Flagermus

Potentielle levesteder for flagermus findes i stalde, lader, træer m.m. Det forventes at omkring 5 - 6 flagermusarter kan findes i denne del af kommunen (Tabel 4, sidst i dokumentet med beskrivelser af bilag IV-arter). Ved projektet sker der ikke nedrivning af bygninger eller fældning af større træer.

Andre bilag IV-arter, sårbare eller fredede arter

Det vurderes ikke sandsynligt, at der inden for området findes andre bilag IV-arter end padder og flagermus. Endvidere er der ikke kendskab til forekomst af andre sjældne, sårbare eller fredede arter inden for området.

Kommunens vurdering

Bilag IV-padderne kan blive påvirket ved, at deres yngle- og rastesteder kan ændres som følge af merdeposition med kvælstof fra stald og lager. Da den beregnede merdeposition er mindre end 1,0 kg NH₃-N/år medfører det ikke ændringer i vandhullet. Kommunen vurderer derfor, at det potentielle yngle- og rastested for bilag IV-padder ikke bliver beskadiget eller ødelagt ved gennemførelse af det ansøgte projekt.

Ved projektet sker der ikke nedrivning af bygninger, rydning af store træer eller lignende aktiviteter, der kan påvirke yngle- og rastesteder for flagermus. Det vurderes på denne baggrund, at projektet kan gennemføres uden at beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for arter af flagermus.

Tabel 4. Bilag IV arter i Guldborgsund Kommune, deres forekomst samt påvirkning

Art	Udbredelse / lokalitet	Er særligt sårbar overfor
Brandts flagermus	Registreringerne i Guldborgsund Kommune begrænser sig til fund omkring Gedsergård Arten findes på lokaliteter i Lolland Kommune.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i huse (og træer). Overvintrer i kældre, miner m.v.
Damflagermus	Registreret omkring den nordlige del af Guldborgsund både på Lolland og Falster. En lille bestand, der jager i dette område.	Aktiviteter, der kan påvirke dens overvintrings- og jagtområder. Findes i huse og hule træer nær ved større vandflader, hvor den jager.
Vandflagermus	Almindeligt forekommende i hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens overvintringsområder. Findes i hule træer i nærheden af jagtområderne. Overvintrer i miner, kældre, brønde m.v. Jager over vandflader.
Frynseflagermus	En lokalitet i det østlige Lolland. Viden mangelfuld.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i hule træer, knyttet til skovområder. Overvintrer i miner, kældre m.v.
Troldflagermus	Almindeligt forekommende i kommunen med undtagelse af Nordfalster.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i huse samt hule træer i ældre løvskov.
Dværgflagermus	Almindeligt forekommende i næsten hele kommunen. Er især knyttet til løvskovsrige områder.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Overvintrer i bygninger og hule træer.
Pipistrellflagermus	Findes på det sydligste af Falster. En lille bestand ved Gedser.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i huse samt hule træer.
Brunflagermus	Almindeligt forekommende i næsten hele kommunen. Er især knyttet til gamle løvskove og parker.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- over overvintringssteder. Er knyttet til hule træer i løvskov.
Sydflagermus	Almindeligt forekommende i næsten hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i bygninger.

Art	Udbredelse / lokalitet	Er særligt sårbar overfor
		Stærkt mennesketilknyttet art.
Bredøret flagermus	I 2002-2005 registreret ved Søholt og Hamborg Skov, Næsgård, Halskovvænge, Korselitze.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i bygninger, kældre m.v.
Langøret flagermus	Nordøstfalster, Sydfalster, Midt- og Nordøstlolland.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i bygninger og hule træer.
Markfirben	Muligvis forsvundet.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes på åbne, varme, solrige lokaliteter f.eks. vejskråninger, stendiger, kystskrænter og lign.
Stor vandsalamander	Almindeligt forekommende i hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Udsætning af fisk. Findes i lysåbne, ofte vegetationsrige, rene vandhuller.
Løgfrø	Sydøstlige Lolland samt Bøtø reservatet. Findes syd for Grønnegade.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Yngler i lysåbne, vegetationsrige, rene vandhuller. Raster på arealer med løs jord, hvor den kan grave sig ned.
Løvfrø	Evt. omkring Vignæs på Lolland og kysten øst for Kippinge på Falster.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i lysåbne, lavvandede vandhuller, rent vand, rig undervandsvegetation. Raster i brombærbuske, tjørn, gedebled, slåen m.v.
Springfrø	Almindeligt forekommende i hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Veje nær ynglesteder. Udsætning af fisk, ænder. Vandhuller uden fisk. Raster i bunker af sten og kvas i skove, levende hegn m.v.
Strandtudse	Vestlig side af det sydligste Falster samt Bøtø reservatet.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Veje nær ynglesteder. Findes i lavvandede, lysåbne, udtørrende vandhuller f.eks. på græssede strandenge. Raster i åbne områder med lav vegetation f.eks. græssede strandenge. Graver sig ned i jorden.

Art	Udbredelse / lokalitet	Er særligt sårbar overfor
Grønbroget Tudse	Nordøstfalster, Sydfalster, Midt- og Sydøstlolland. Har tidligere været ret almindelig på Falster, men den er gået stærkt tilbage. Findes omkring Store Musse	Ophør eller ændring af driften i yngleområder. Veje nær ynglesteder. Findes i lysåbne vandhuller med lav vegetation på brinkerne, og f.eks. markoversvømmelser. "Pionerart". Raster på land nær ynglevandhul f.eks. under sten, jordhuller.
Spidssnudet Frø	Almindeligt forekommende i hele kommunen. Registreret i Marielyst og Bøtø Plantage	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Veje nær ynglesteder. Findes i vandhuller og søer gerne i sammenhæng med anden natur (eng, mose). Raster i enge, sumpede områder nær ynglestedet.
Grøn mosaikguldsmed	Registreret i Korselitze Østerskov i 1912. Bør stadig eftersøges på egnede lokaliteter.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Yngler i søer og damme med Krebseklo.
Stor kærguldsmed	Horreby Lyng og Listrup Lyng.	Lever i mindre, brunvandede søer f.eks. næringsfattige tørvegrave. Beskyttede lokaliteter med sol og læ.
Lys skivevandkalv	Formentlig forsvundet. Registreret i 1975 i Horreby Lyng.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Lever i store og små søer med rent, klart - brunligt vand.
Bred vandkalv	Formentlig forsvundet. Registreret i 1976 i Horreby Lyng.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Lever i rene søer med klart eller svagt brunt vand og med bestande af større vårfuelarver. F.eks. skovsøer.
Eremit	Krenkerup Haveskov og Maltrup Skov på Lolland.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Lever i gamle løvtræer med smuldfyldte huller. I skove, parker.
Mygblomst	Tidligere registreret i Idalund Teglværk, Hanemose, Kartoffe Mose og Radsted Mose. Seneste fund mindst 30 år tilbage.	Tilgroning, vandstandssænkning.